

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Narodnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udjce "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5. — Rokopis se ne vraca. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, sprejema narodnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopac petitvriste za enkrat 48 vin, ali kar je isto, I kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase prizemel popust. V oddelku "Mala naznana" siane beseda 30 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opočne. — Nezaprte reklamacije so pošume proste.

Na uboj kličejo!

Poziv grofa Czernina, da je treba nastopiti proti političnim voditeljem slovanskih narodov, bode na Koroskem našel gotovo velik odmev, kajti tam so tlačivo že dovolj pripravljena.

V St. Rupertu pri Velikoveu se je nabralo 220 podpisov za jugoslovansko deklaracijo. Nato je pisala lutrovska "Bauernzeitung" z dne 21. marca:

"Kmetje neke sosedne občine (Velikovca namreč) so se izjavili: Če te hujskarije ne bo konca, ubijemo te hujskajoče farje, porušimo župnišča in četudi bi se na nas streljal."

Tako smejo Nemci pisati! Če državna oblast ne poseže vmes proti Nemcem, se bo tudi taktika Jugoslovanov morala popolnoma spremeniti. Pravice do samoobrambe nam nihče ne more odreči!

Veleizdaja.

Odkar je grof Czernin dne 2. aprila tako si dito napadel češke politične voditelje, s katerimi se čuti ves češki narod edinega, in jih imenuoval "veleizdajnike", se čuje ta beseda v vsaki družbi. Posebno seveda v naših nemških in nemškatarskih družbah, kjer vlada velika žalost, da se tudi naša prizadevanja po jugoslovanski državi niso zaznamovala kakor veleizdajniška.

Kaj so zakrivili Čehi, da se jih imenuje veleizdajnike? Dne 30. maja lanskega leta so proglašili v državnem zboru, slično kakor naši jugoslovanski poslanci, da hočejo pod habsburško krono samostojno, češko državo, h kateri bi naj pripadala tudi Slovenska.

Ali je to res veleizdajniško? Ravno tako malo, kakor delovanje za uresničenje jugoslovanske deklaracije. Po našem kazenskem zakoniku zakrivi veleizdajno isti, 1. kdor cesarjevo osebo poškoduje ali ogrožuje ali ovira pri izvrševanju vladarskih pravic; 2. kdor hoče nasilnim potom spremeni vladovino; 3. kdor hoče odtrgati od države njene dele.

Samo to je veleizdaja po našem zakoniku. Kaj je veleizdaja po mnenju naših nemškutarjev in Nemcev, to je za nas vseeno. Jasno pa je, da se ne daniti delovanje za češko niti za jugoslovansko deklaracijo označiti kot veleizdajniško, kajti v deklaraciji

je izrecno zahtevana oseba cesarjeva, v deklaraciji je izključena vsaka nasilnost in na odtrganje od države nihče ne misli, ampak le na popolno samostojnost jedinstvenih narodov v državi.

Grof Czernin je brez dokezov imenoval Čehe veleizdajnike. Naši nemškutarji in Nemci ga pošnemajo imenujejo nas Jugoslovane veleizdajnike. Če ne bo nič hujšega, bomo tudi ta sovražni naval srečno in mirno prestali. Ravno ti napadi zopet dokazujojo, kako potrebna je za nas popolna ločitev od Nemcev. Za to pa neumorno naprej za jugoslovansko samostojnost!

Iz govora grofa Czernina.

Francoski ministrski predsednik Clemenceau je vprašal po zaupniku, ali je naša vlada pripravljena za mirovna pogajanja. Grof Czernin je odgovoril, da samo v tem slučaju, da se Nemčiji varuje brezpogojno nedotakljivost Alzacije in Lorene.

Clemenceau taji, da je stavil našemu ministru takoj vprašanje, grof Czernin pa ostaja pri svoji trditvi ter tudi imenuje svojega in francoskega zaupnika, ki sta se pogovarjala o tem. Naj bo kakorkoli nihče, vendar smo mnenja, da bi grof Czernin ne smel izdajati zaupnih pogovorov o miru, kajti kdo si bo sedaj upal povprašati pri Czerninu, ali se da ž njim o miru govoriti ali ne. Grof Czernin je s tem postal nesposoben za državnika, ki bi se naš, kakor naš cesar hoče, v prvi vrsti trdil samo le za mir.

Grof Czernin je rekel: Karkoli se še zgoditi, mi ne izdamo interesov Nemčije.

Avtrijski zunanjki minister bi moral govoriti: Naj se še karkoli zgoditi, mi ne izdamo interesov Avstrije in njene dinastije. Avstrijskemu ministru mora biti na srcu le dobrobit njegove lastne domovine in dina-tje in naj se okoli nas zodi karkoli hoče. To stališče razumemo. Czerninovega pa ne.

Grof Czernin povdarda, da mi nočemo nobenemu sosedu vzeti njegovega ozemlja. Iz tega sledi, da nadaljujemo vojsko sedaj, ko imamo vse svoje ozemlje nazaj in še precej tujega, za varnost Nemčije.

j e, kajti Italijani, od nas pošteno tepeni, so za vselej opustili glad po naši zemlji.

Grof Czernin je v svojem govoru dne 2. aprila s ponosom trdil, da bomo Avstrija in Nemčija rešili v Rumuniji židovsko vprašanje. Židje bodo odslej enakopravni deželani na Rumunskem. To veste bodo nemške in nemadžarske narodnosti v Avstro-Madžarski sprejeli s posebnimi čustvi.

Grof Czernin je gromel proti "veleizdajnikom" med slovanskimi narodi. Zakaj pa ni rekel, da se med Nemci nahajajo velike struje, ki sanjajo o skupnosti z Nemčijo in hohenzolerskih cesarjih; da je med Madžari močno gibanje, ki se hoče popolnoma odtrgati od države in habsburške hiše? Kdor je pravičen, mora predvsem opozoriti na te nevarne struje med Nemci in Madžari.

Kdo podaljšuje vojsko? Najbolj Madžari in Nemci, ki nočajo dati nemadžarskim in nemškim narodom popolne enakopravnosti. V Avstro-Ogrskem bi bila najlepša sloga in edinost, ako bi uživali vši narodi enake pravice. Seda pa nas v Avstriji tlačijo Nemci, na Ogrskem Madžari.

H koncu svojega govora je grof Czernin trdil, da so pred vsem Nemci in Madžari v tej vojni storili načloveško lelo.

Kaj pa Jugoslovani? Hvala lepa avstrijskemu zunanjemu ministru za to priznanje! Jugoslovani si bomo dobro zapomnili, da so pred vsem Nemci in Madžari trpeli in krvavili.

Grof Czernin se s tem govorom, ki je vse naredil, razven Madžarov in Nemcev, neizmerno razčačil in razčačil, ni upal pred delegati, ampak ga je govoril pred načelniki mestnega sveta dunajskega. Delegati bi ž njim pošteno obračunili ter ga naučili, da še je vedno avstrijski minister. Njegova trditev, da so delegati na velikonočnem dopustu, je laž, ker za delegata ni nobenega dopusta, kadar se gre za izpolnjevanje njih dolžnosti.

kaj trdo in premišljeno na notranja vrata.

Na moj nič kaj vabljeni: "Noter!" so se odprla vrata na stežaj široko. Cloveška roka je porivala od zadaj skozi duri vojaka, ki se je nekako branil vstopa. Potiskan od zadaj je stopal počasi, boječe, na tla uprtega pogleda.

Ni bil prostak, ampak nadporočnik, spremajan od elegantno oblečene dame. Na sredini sobe ga je pocuknila spremjevalka nekoliko nazaj, obstal je tu. Tlesnil je po častniško na lahko s petama ter se zravnal v vojaški pozdrav. Bil je velike postave, še z mladeničkim pajčolanom ovitega obrazu, a brez oči... Pozdravili ste me dve mrtvi prečki, prazni, globoko ugrezjeni očesni udrtini, iz katerih so se spuščale solze, znak siloma usahnelega vira luči.

Slepec je stal, zravnal po vojaško, ni odprt ust, ni izpregovoril.

Mladolična dama je zaprla počasi duri, hušnila proti meni, govorček nekako sramežljivo:

"Poročila bi se rada!"

Nehote sem preslišal te njene besede, ker sem zrl osupnjeno ginjen v živi grob, v - slepeca, ki ni videl, ne govoril, pač pa jokal.

Dama menda ni uganiila mojega zamaknjenega sočutja, zato je tudi načaljevala, kazaje s kazalcem na slepca:

"Gospod, ta-le nadporočnik je moj ženin."

Tedaj sem pa le uprl oči v to božjo stvarco, ki mi je pritiščala ženin, slepega in menda celo mutastege. Nevesta je bila kot jelka viške rasti, mladoponosnega obrazu, raz katerega pa niste odsevali ne ženska milina ne ljubeznjivost.

(Konec sledi.)

LISTEK.

Iz usmiljenja . . .

(Januš Golec.)

Hvala Bogu! Že nad eno leto nisem več čital v nobenem listu ali časniku spisa ter članka z naslovom: "O koristi vojne. Vojna nam vzbuja samozaščit, krepi domoljubje in poraja ponos. Vojna, ključno po vrat trajnega miru itd." V teh letih smrtnih košnje po bojnih poljanah, bede, pomanjkanja in gorja v zadnjem kotičku življenja varnega zaledja se je spomenoval človeštvo v toliko, da se ne upa več lagati v vrlinah vojnega zmaja, ampak ga prokljina iz milijonskih ust, hoteč mu uteči iz njegovih smrtno-nevarnih in kužnih kremljev. Časniki nam še primašajo od dne do dne poročila o novih zmaga, o tisočnih ujetnikih in bogato zajetem plenu. Meni se dozdevajo te vesti ledeno mrzle, ker zrem v duhu za vsako zmago nepregledne poljane posejane z grobišči onih, ki so morali pod bojno grudo do sodnega dne, da se je le lahko natisnilo v liste: Zmagali smo!

Da zmagali: a s tisočimi žrtvami in s potoki lastne krvi. Prebiral bi v zaledju še vsakdo zmage oznanjajoče vesti, ko ne bi hranil vsak časnik onega predalčka krvi in gorja, ki nosi v srce grizeči napis: "Seznam izgub. Naše žrtve za domovino." Ota seznam izgub, iztisnil nam je že v teh letih globoko morje solz, odprl brezna družinskega gorja. Za fronto vidiš vsaj z odejo zemlje pokrite mrlje; do-

ma pa trčiš skoro pri vsakem koraku na še žive, nepekrite hromce brez nog, rok, slepce — invalide. Na črni, z grudo pokriti grob ti zdrkne in kane solza sočutja, se obrneš vstran, obrišeš solzo in odhitiš na kraj, kjer ne vidiš leseno priprostih križev, znakov prezgočnje smrti. Pa danes ti je pokopališče vsako mesto, vsaka vas, da, pri nas celo že skoraj vsaka hiša, ki nam sila pred oči gomile, zaznamovane z živimi križi brez nog, rok in oči... Spočetka vojne so se prikrivali ti živi grobovi zmagožejni javnosti; a dandanes so pokopališča že tako razsežna, da jih ne morejo več zapirati vrata bolnic in invalidnih zavodov. Grob na fronti in doma! To je črna kolajna te vojne.

Sedel sem v Gradišču za pisalno mizo v zaduhli sobi, čorgajoč po papirju s peresom imena tisočnih mrljev. Sem se privadol s časom na to delo, da sem ga lahko opravljal brez srca, da, brez vsake misli. Igral sem ulogo rablja, ki si oskrunja roke s človeško krvjo za denar, za vsakdanji kruh. Mojemu delbelemu seznamu izgub je povzročal odmor edino le zvonec na zunanjih vratih, ki mi je cingjal na uho prihod raznih strank. Prihajali so v sobo vojaki in čiviliti. Jedni, da sprejmejo z uradnim pečatom potrjeno naznanilo smrti, drugi, da bi zabeležil njih izmena v knjigo življenja — v popočne bukve.

Taka je bila moja služba: Zapisoval sem smrt in življenje.

Pozvančkalo je nekega jutra na naših zunanjih vratih dolgo zategnjeno brneče, s trikotnim prešledkom. Sluga je odprl vrata, po hodniku so se začuli počasni, trudno drsajoči koraki. Prišloc je potr-

SLOVENSKI GOSPODAR.

Nemški razgrajači na shodu v Št. Janžu odbiti.

Shod, ki sta ga bila skicala za minuto nedeljo v Št. Janž pri Spodnjem Dravogradu poslanca Korošec in Verstovšek, je bil nepričakovano dobro obiskan. Bilo je gotovo preko 2000 naših mož, žen, mladičev in deklet. Bilo so tu zastopane Dravska, in Mislinjska ter Labudska dolina. Kar nas je posebno veselilo, je bila izvanredno številno zastopana sosedna Koroška. To pa tudi ni čudno. Saj se naši, pod že silnejšim pritiskom nego mi živeči koroski bratje doma ne smejo niti ganiti in zato je umevno, da so z veseljem porabili priliko, ki se jim je nudila, da se morejo neovirano pogovoriti s svojimi brati, jim potožiti svojo bol in gorie ter si na ta način olajšati srce. Kraj je bil zelo ugoden za shod, ker se stekajo v Spodnjem Dravogradu tri železniške proge, ena iz Maribora, iz Celovca in Celja. Mnogo ljudi pa je došlo tudi več ur daleč peš, dočim so se zopet mnogi pripeljali na vozovih, okinčanih z narodnimi trubnicami. Tako se je zbralo na zborovališču najmanj 2000 ljudi.

Dr. Korošec govoril.

Zborovanje se je vršilo na prostornem dvorišču gostilne Čas. Na predlog poslanca dr. Verstovšeka je bil izvoljen za predsednika domači župan Bart, ki je zborovalce pozdravil ter dal besed dr. Korošcu.

Voditelj jugoslovanskega kluba je povdral velike krivice, ki so se godile našemu narodu in se mu se vedno goke. Nemec je bil gospod — Slovenec hlapec, Nemke gospe — Slovenke dekle. To razmerje bi hoteli Nemci ohraniti in potem bi bili zadovoljni. Govornik omenja preganjanja, ki smo jim bili izpostavljeni Jugoslovani tekom vojne.

(Klici nepopisnega ogorčenja: To je kultura!)

To se jim ni posrečilo in se jim tudi ne bo. (Klici: Ne, se jim ne bo! Nikdar nas ne bodo uničili.) Toda ta preganjanja so nam končno edprla oči, da bomo mogli živeti svobodno in neovirano le v lastni jugoslovanski državi. (Navdušeni klici: Živila Jugoslavija!)

Nemški in nemškutarški razgrajači.

Ko je dr. Korošec govoril že kake pot ure, pa pride na zborovališče kakih 200 Nemcov pod vodstvom žihpoljskega Lučovnika in urednika "Marburger Zeitung" Jahna. Naši so sprejeli nemškutarje s klici: Proč z nemčurji! Ven z nemčurji itd. Ti so v temna ostali v bližini vhoda, oziroma izhoda. Nekaj pa se jih je pomešalo med ostale zborovalce. Da so bili Nemci mirni, bi bili pač mogli ostati neoviraro na zborovanju. Toda oni so pač prišli na naš shod, z namenom, da ga razbijajo. Saj je nedeljska "Marburger" pozivljala svoje pristaše, naj se udeleže zborovanja v največjem stevilu. Med vrtstami je pri tem namignila, za kaj gre. Temu primereno so se sedela Nemci tudi večli. Motili so izvajanja dr. Korošca z razumi medklici, med katerimi je bila stara, že obrabljena fraza "Hochverräter" — Veleizdajec."

Cemu motite naša zborovanja?

Nekaj Nemcov se je — kakor smo omenili že zgoraj — pomešalo med ostale zborovalce in ta so se v ozadju stvorile posamezne skupine, ki so burno razpravljale. Govornika v ospredju ni nikdo več čul. Nemci so se delali silno lepe. Rekli so, da nas vera uči, da se moramo ljubiti med seboj. Toda naši kmetje so jim dobro odgovarjali. Posebno so jih vpraševali: Cemu nas hodite motit na naša zborovanja? Sač mi vas pustimo pri miru in nikdar ne motimo vaših zborovanj. Sedaj se bolje poznamo Nemci. Se da vemo, kakšni ste! Proč od Nemcov! Jugoslavija je potrebna!

Nemškutarji so začeli.

Ko so začeli nasprotniki tuliti in razgrajati, je prišel dr. Verstovšek med ljudsko množico in jo je miril. Dasiravno je dr. Verstovšek miril ljudstvo, da naj ne odgovarja z nasilnostmi proti nemškutarjem, vendar so Nemci kar prežali vanj kakor jastreb na piše. Toda vse pomirjevanje ni nič pomagalo. Nasprotniki so postajali vedno bolj divji in divji, vplili so in tulili svoj "Heil", stiskali gorjače, dvigali kamene, da bi ga zalučali proti govorniku dr. Korošcu.

Nemškutarji hočejo napasti našega voditelja.

Kakor na povelje je hotelo več nemškurskih barab zalučati kamenje, katero so imeli pripravljeno v žepih, proti govorniku dr. Korošcu. A naši vrli slovenski možje in mladeniči so čuvali svojega voditelja.

Ja. Kakor je kak nemškutar segnil v žep, da bi zalučal kamen na dr. Korošca, že je čutil pest ali palce slovenskega moža ali mladeniča. Tako zvest so bili naši na straži. In tedaj je zadonel oni mogočni klic: Ven z nemčurji! Ven z Nemci! Nasprotniki so začeli trgati plot, da bi s koli in plankami pobijali naše ljudi. Penili so se divje strasti, kleli, rohneli. Začeli so metati deske in druge dele plota po naših. Bitka se je začela.

Nemčurska ofenziva odbita. — Juriš na nemškutarje.

Ko so začeli nasprotniki dejanski napadati, metati kamenje in planke, je naenkrat zadonel iz grla slovenskega kmeta glas: Ven z Nemci, ven z nemčurji! In tedaj se je strnil ves mogočni zbor v veliko ofenzivno celoto proti nasprotni četi. Fantje in možje, vse je zapustilo zborovalni prostor in je drlo proti vnodu na dvorišče, kjer je stala nemčurska armada. Nasprotniki so prišli na zborovanje oboroženi s palicami, okovanimi z železjem. V nekaj trenutkov pa so bili Nemci brez palic. Naši so jim jih izvili iz rok in strašne batine so padale po njih hrbitih. Stokali so, ječali, vzduhovali in bežali, kar so jih nesle nofe. To vam je bil pogled za bogove. Naši, izvzvani po nasprotnikih, niso razumeli nobenega "špasa" in so tepli nemčurje, da se je kar kadilo.

Divji beg. — Sovražna armada se umika.

Nemčurska ofenziva je bila strta. Bežali so in obširni plot je bil naenkrat brez plank, ki so padale po nemčurjih; seženj drv, ki je bil zložen na dvorišču, je bil naenkrat ves zalučan za nemčurskimi junaki. Nemškatarski kolodvorje, trajtarji, prostakri in babnice, ki so jih vzeli seboj, vse je bežalo, divje bežalo pred zasedovalci. Vmes pa so padale batine, da je bilo joj. In pri begu niso nemčurji nič več vplili "Heil", niso nič več zabavljali čez Slovence, temveč so bežali in bežali, kar so jih nesle noge. In bežali so daleč ven iz kraja zborovanja. Tekli so najmanj tako daleč, kakor je od glavnega kolodvora v Mariboru do glavnega trga. Da je bil prah na cesti poškropljen z nemškatarsko krvjo, so nasprotniki sami zakrivili, zakaj pa so izzivali in napadli mirne slovenske zborovalce.

Dr. Korošec govoril dalje.

Ko so bili nemškutarji potisnjeni iz dvorišča ven, je dr. Korošec nadaljeval svoj govor. Ožigosal je s primernimi besedami nastop nemškutarjev in nih surovo ponašanje. Oditali nam so, da smo vle izdajaleci. Toda kaj zahtevamo mi? Ali smo morda odpovedali zvestobo cesarju? Saj zahtevamo združenje jugoslovanskih dežel pod habsburškim prestolom in habsburško krono. In naši Nemci? Kaj zahtevajo pa Nemci?

Shod razpuščen.

Dr. Korošec je govoril precej dolgo časa in poslušalo so sledili njegovim izvajanjem z največjim razumevanjem in viharnim odobravanjem. Tedaj je poslanec dr. Verstovšek naznani, da je vladni zastopnik vsled dogodkov, ki so se prej izvršili, odredil razpust zborovanja. Zborovalci so ogorčeni klicali: Zakaj? Cemu? Saj je zdaj mir! Zakaj se nas ne pusti naprej zborovati? Dr. Verstovšek je nato rekel: "Moramo se ukloniti odredbi oblasti. Toda predno se razidemo, dam na glasovanje resolucijo za jugoslov. državo. Kdo je za to?" Na zborovališču je zadonel nepopisno navdušenje in iz tisoč grl je zadonel klic: "Živila deklaracija! Živila Jugoslavija!" Dr. Verstovšek je nato pozval zborovalce, naj se mirne razidejo. Potem ko so pevci odpeli "Hej Slovani!", se je dvorišče polagoma izpraznilo. Nato so koroske Slovenke izročile več tisoč podpisov za deklaracijo in je Slovenka iz Guštanja z navdušenim nagovoru izročila dr. Korošcu šopek s trobojnico. Pred in okoli Časove hiše je ljudstvo ostalo še kako uro pojoč in slušajoč navduševalne nagovore.

Ko so bili nemškutarji potisnjeni, emiroma vrženi iz dvorišča ven in pognani k vasi, je orožništvo vsled odredbe vladnega komisarja zastražilo cesto pred Časovo gostilno, branec Slovencem izhod iz vasi. Vladni komisar dr. Trstenjak je vse to odredil v preveliki skrb za Nemce, da Slovenci ne bi še dalje sli za njimi. Toda ta skrb je bila popolnoma nepotrebna. Potem, ko so bili Nemci pognani ven iz vasi, ni nikdo našil več misil na to, da bi se kakemu Nemcu skrivil las. Kakor je že naša slovenska narav le defenzivna, so se tudi to pot naši zadovoljili s tem, da so odbili sovražni napad, ne da bi misili na lastno ofenzivo. Vse drugače Nemci in nemškutarji.

Kakšni so bili ti Nemci in nemškutarji?

Nemškutarji in Nemci so mobilizirali za shod v Št. Janžu vse najhujše razgrajače v gospoških suknjah na črti iz Maribora do Celja. V tolpi, ki je prima z pobijalnim namenom na shod, so bili skoro sami skrioi, meštarji, trgovci, uradniki, ljudje, ki skubijo kmeta, ter šnopsarji.

Vodje nemčurjev so bili: Wrenčur iz Marensberg, gostilničar Goll iz Dravograda, načelnovalec Živine v Slovenjgradu Kramar, župan Janeš iz Gorline, gostilničar Schuler iz Slovenjgrada, gostilničar Lobe, urednik protestantske "Marburgcerce" Jahn, koroski nemškatarski poslanec Lučovnik in znani večni kandidat Stajerčijancev Francelj Girstmayr. Prvo imenovani so vši "iz posebnih oziroy" oproščeni od vojaške službe. In kot takci se vedeli te nemčursko "armado" proti nam.

Francelj Girstmayr tudi bežal.

Med umikajočo se armado se je nahajal tudi naš stari znanec Francelj Girstmayr iz Lajteršperga. Mož se je hotel proslaviti v Št. Janžu. A slabo je zadel naš Francelj. Gotovo je nedeljo zjutraj z levo nogo vstal iz postelje. V družbi z urednikom Jahnom jo je mahal naš Francelj iz Dravograda proti Št. Janžu. Bil je pripravljen na velik "guč." Pričakoval je slave, a zadel ga je strašna nesreča. Komaj se je prikazal na Časovem dvorišču, že ga je loplil nek orjaški mož tako, da se je Francelj kar zvilit kot črv, če stopiš nanj. In kako je bežal naš Francelj! Kar sapo mu je jemalo. Samo Jahn ga je nadkriljeval v svetem begu. Hudobni jeziki govorijo po Mariboru, da je dobil kos polena v hrbet, a sicer je ostal cel. Saj takega smo ga danes videli na ulici. Francelj hodi zelo otožen in klaver v ulicah, kar je znamenje, da je čutil v Št. Janžu tudi kako jugoslovansko pest, a je vendar srečno utekel preteči jugoslovanski nevarnosti. Mi pa pravimo:

**Kaj se ti Francelj
v nevarnost podajaš,
čez Dravo v vas hodiš,
pa bežat ne znaš.**

Vrli Korošci.

Blaže tisti, ki pravi, da koroski Slovenci nimajo nič narodne zavesti. V Št. Janžu bi jih moral videti! Takega navdušenja, kot so ga kazali naši vrli koroski bratje, še nismo videli. Zamud se trudijo Nemci s pomočjo vlade zatreći narodni čut med koroskimi Slovenci. Narodna zavest na Koroskem gre ka nevzdržna sila naprej in naprej. Vse vast in občine et korosko-stajerski meji so bili zastopane.

Sentjanške bombe.

Palo in plank je kmalu zmanjkalo, ka kakor je Slovenec vedno iznajdljiv, tako so naši tudi pri zaledovanju umikajočega se sovražnika našli posebne vrste bomb. Na dvorišču je stal seženj bukovih drva. Kar naenkrat so frčala polena za bežečimi. In le-te bombe so imele izvanreden učinek. Nemšurski skrici so bežali, da se je kar kadilo,

Nemčurji so se zatekli k Slovencem.

Pri jurišu je bilo več nemčurjev odrezanih od estale germanske armade. Da se rešijo iz preteče nevarnosti, so ubogi nemčurji dvigovali roke in se učali. Milo so prosili ugledne slovenske može, naj jih ščitijo pred padajočimi pestmi in gorjačami. In kakor je Slovenec vedno velikodušen in plemenit, se je usmilil nemšurskih siromakov in jih je vzel pod svojo zaščito.

Nemškatarska junaštva.

Na potu iz Št. Janža v Dravograd je napadlo kakih 40–50 nemčurjev enega samega Slovenca. A mož pa se ni ustrašil nemšurske golazni. Zavpil je: Kdor se me dotakne, naj kar prej napravi testament! In četa "junaških" nemčurjev se je korajno razkropla.

Nemčurji so si hladili svojo jezo nad žalostnim porazom v Št. Janžu s tem, da so na barabski način napadali na cesti mirno idoče Slovence. Franca Mrzu iz Smarina, ki je čuval domači voz v vasi, je napadla nemšurska družah z noži. Mrzu je dobil zabodljaj z nožem v desno roko in na glavi. Bil je ves krvav.

Ko se so oni naši, ki se se mislili edpeljati z vraki, vrčali na kolodvor v Spodnjem Dravogradu, so jih nemškutarji čakali, da jih napadejo. A tam, kjer je bila večja skupina naših, se te barabe v gospoških oblekah niso upale ganiti. Pač pa so napadali posamezne Slovence. Tako je navalila nemšurska tolpa na nekega našega kmeta, ki se je skozi Sp. Dravograd vozil domov; napadli so ga, pretepli do krv in ga sploh težko poškodovali. Druga tolpa je navalila na peronu na nekega Slovenca in ga je očarjal le z veliko težavo iztrgal iz rok teh zbesne ležež.

Nemškutarji z obvezanimi glavami in nosovi.

Nekliko se da ta nemška zbesnelost razumeti po krvavih glavah, ki so jih odnesli iz Št. Janža. Tam v bližini postaje Spodnji Dravograd je mal studenec, katerega okolina je bila vsa okrvavljen. Pri tem studencu so si namreč nemški in nemškatarski junaki spirali svoje krvave nosove. Bila je še sreda, da so imeli na razpolago dovolj "slajštra" za krpanje razbitih nosov. Toda še večja škoda se je nemškutarjem zgodila z izgubljenimi klobuki in palicami. Skoraj vsak drug je zapustil bojišče brez klobuka, a približno vsemi so odhajali domov brez palic, ki so estale v rokah Slovencev, kot znaki zmage.

Nemčurji se spravili celo na uboge živine.

Mnogo zborovalcev se je pripeljalo z vozovi. Vozovi in živina, ker ni bilo dovolj hlevov na razpolago, so stali na prostem. Pri vozovih in konjih so stali ljudi, Rusi-vjetniki in nekateri vojaki. Ker so bili vozovi okinčani z zastavami in sicer s slovenskimi trobojniscami in rdeče-žoltimi cesarskimi, so začeli nemčurji iste trgati z vozov, tepli so s palicami po konjih in tako spravili iz ravnotežja celo ruske vojne ujetnike-hlapce. In tedaj so se tudi Rusi dvignili in začeli ustavljalati se nemčurjem, da se jih obramijo in tako varujejo last svojih gospodarjev. Nemčurji so neusmiljeno tepli konje in razbijali kakor obsedeni.

Na kolodvoru v Bravogradu.

Na železniški postaji v Spodnjem Dravogradu se je dopustilo, da so smelete nemčurske barabe brez vozniških listkov na prostor pred kolodvorom. Namen je bil: Napasti Slovence in jih pretepati. Posebno junaka se je skazal uradnik Domeingo (Domanjko), znan izza Pekla pri Poljčanah. Nemčurji so bili tako korajžni, da so napadali posamezne Slovence in jih pretepali, nekatere celo do krvi.

Slovensko ljudstvo vas je spoznalo.

Odličen slovenski kmet I. C. iz Straž je izjavil: „Sedaj vidimo, kako hočejo nas Slovence zatirati. Z noži, palicami, koli, kamenjem in z drugim germanškim orožjem pridejo nad nas, ko se hočemo mirno razgovoriti z našimi poslanci o naših težavah in e zahtevani svobodi. Pobili bi nas najraje. Tedaj pa smo jim dobri, ko jim pridelujemo kruh in jim dajemo druga živila. Spoznali smo jih.“ Nad nastopom nemčurjev so bili ogorčeni celo takri, ki se sicer ne zmenijo mnogo za politiko.

Nihče vas ni klical!

Nemci in nemčurji! Tepeni ste bili. Sami ste si tega krivi. Kdo vas je pa klical na zborovanje v St. Janž? Bi bili raje doma ostali. Kakor slovenski kmet ne hodi na Vaša zborovanja, tako tudi Vas ni treba na shodih slovenskega kmetstva ljudstva. Dobili ste, nemški in nemškutarski razgrajači, po svoji koži poduk, ki ga ne boste kmalu pozabili. Nas Slovence pa taki prizori utrijejo v zahtevi: Proč od nemških začrtev! Živila svobodna Jugoslavija!

O dogodkih v St. Janžu se nam še poroča: Na ruske vjetnike se izgovarjajo sedaj Nemci radi poraza v St. Janžu. Resnica pa je, da na zborovališču in njega neposredni bližini ni bilo nobenega Rusa. Vozovi so stali po dvoriščih precej daleč in preko ceste. Ako je kak Rus ali drugi varuh voz in konj obranil last Slovence pred zbesnelimi Nemci, je storil le svojo dolžnost. Pisane o tem, da je dr. Korošec poslal „rezervo“ — Ruse — nad Nemce, je tako prismojeno, da se mora vsakdo smejeti.

Nemci priznavajo, da so bili tepeni. Zdaj mora nastopiti laž, da se operejo. Pišejo, da je neki duhovnik raz okno dal povelje za jurij na Nemce. To je laž. Vsaj niti tam okna ni. Res pa je, da je bil nemški napad organiziran: cel teden so se vršile že priprave pod vodstvom o. kr. uradnikov: vodil jih je železniški uradnik Domaingo iz Spodnjega Dravograda. Poklicali so pomoč iz Velenja (od onot so prišli o. kr. uradniki premogovnika!), Soštanja, iz Slovenjgrada in vseh podravskih gnez: Domaingo in njegov kolega Kramer sta brzojavno (ali so bili uradni?) vabila „bojevnike“. Najhujši razgrajači so bili: železniški mojster Remelli (Sp. Dravograd) — Tirolec, ki je pripeljal železniške delavce Tirolice, o. kr. poštarji Flor (Meža), ki je že dva dni prej govoril javno: „Es kommt zu einer Keilerei“ (Prišlo bode do pretepanja), Kobl (Muta), Trummer (Slovenjgradec), železniški uradniki Perne, Reinprecht, Medvet, Kopitsch, Bernhart, nadučitelj Oberlecher iz Labuda, župan Voglar in sluga Skalec iz Dravograda, nadučitelj Priwatsnig, nadporočnik Werner Hofmann iz Dravograda (oficir na dopustu!), vladni komisar (!) Pugelnig iz Libelič, trgovca Lorber in Fric Domaingo iz Dravograda, gozdar Kaleber od neke grske tirdke, detektiv Otmar Goll iz Dravograda in uradni nakupovalci Lobe, Šuler in Kramer iz Slov. Grada — torej sami javni uradniki in nekaj vojaških oproščencev. To je bilo tisto „ljudstvo“, ki se upira Jugoslaviji. Sami privandranci, ki jih je sistem zasadil na našo zemljo, in zraven nekaj odpadnikov, ki so se prodali za zaslužek, to so pionirji grofa Cernina.

Osveta razgrajačev. Tepeni državni in železniški uradniki so se po šentjanškem porazu zbrali na dravogradskem kolodvoru. Nastavili so na cesti fanta, ki je zapiskal, če je višel prihajati Slovenci. Tedaj so se vlike pijke trume iz gostiln na napad. Slovenci Vavkena iz Šmartna, ki je spremil svojega brata-vojaka na kolodvor, je pokazal nadpoštar Trummer, češ, da ga treba nabiti, dasiravno ni bil na ztorovanju. Uradni nakupovalec živine Lobe v družbi cele tolpe je s palico udaril Vavkena po glavi, da se je vlija kri in je padel na voz na tla. Istočasno so napadli drugega Slovence iz Turiške vase, a slovenski vojaki so ga rešili z bajonetni. Kasneje so pa Nemci napadli v čakalnici nadučitelja Franca Dobrščka, ga na tleh mikastili, tako da je težko poškodovan. Neki oficir mu je rešil življenje, ker se je zvezel zanj, da je skandal, če jih gre 50 na enega. Do

3. ure ponocí je pred očmi orožnikov bila anarhija na dravogradskem kolodvoru. Pijana druhal je povsed po uradnih prostorih iskala, če je skrit kakšen Slovenc.

Na slovenjogradskem kolodvoru je v nedeljo zvečer brez vsakega povoda napadel uradni nakupec Lobe žagarja Slivnikarja iz Šmartna. Z remeljnom ga je udaril po glavi, da se je takoj vila kri. Ogorčeni Slovenci so skočili na Lobeja, ki je pri tem izgubil nekaj zob v gorenji čeljusti in divje stekel proti mestu. S tem človekom bo treba obračunati, kajti nezaslišano je, da ima tak razgrajač hradnega posla na našim ljudstvom.

Težko ranjeni mladenič Merzu iz Šmartna je stal med snodom pri vozu precej daleč od zborovališča. Tedaj so nanj skočili nemčurji z noži in mu je bila z rjavim nožem prebodenia desnica. Da niso rane takoj dobro izprali, bi bila lahko nesreča še večja. Drugi dan smo poiščeli, da ni nastopilo noben zastrupljenje. Ranjeni vrlji mladenič se je v družbi dr. Korošca in vrlih Šmartincev peljal po okrašenem vozu domov v Šmartno.

Po shodu v Šmartnem. Načelniku Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu in poslancu Verstovšku so v nedeljo zvečer vrlji Šmartinci priredili podoknic. Pevski zbor je zapel prav dovršeno „Bodi zdrava domovina!“ in naše himne. Več govornikov je v vznesenih besedah izjavilo, da je naše ljudstvo pripravljeno žrtvovati vse in tudi kri za jugoslovansko domovino, nakar sta oba gospoda poslanca zagotavljala, da s takim ljudstvom bude zmaga naše ideje gotova. Manifestacije se je udeležila vsa vas. Bila je čisto nepripravljena, a priteka je iz toplega srca. Dogodki v St. Janžu bodo imeli za Nemce neprijetne posledice. Zlasti Slovenjgradec naj se zanje zahvali pri Trummerju, Lobeju, Šulerju in Kramerju.

Jugoslovanska himna.

**Bratje! V Triglavu ognji goré,
žarki kresovi, krvavi plameni,
kakor silni meči ognjeni,
ki jih sami arhangli vihte.**

**Bratje! Naša pomlad gre iz tal,
bistra, ko burja, močna, ko val.
V naša domovja se je zagnala,
temo razklala, solnce skovala,
solnce: Kralja Matjaža dan!**

**Bratje! na plan!
Klče nas stare pravde dan!
Drava nas zove, Adria rjove,
vrancem bliskajo nove podkove!
Bratje v sedlo, vajeti v dlan
in — Makabejci naprej!**

Krajnc.**Francosko bojišče.**

Dočim so se dosedaj odigravali najbolj krvavi boji na južnem bregu reke Somme na črti Amiens — Montidier — Noyon, je sedaj težišče bojev na južnem bregu reke Oise, nekako na črti Noyon — Compiegne. Nemške čete se nahajajo 13 kilometrov vzhodno od mesta Amiens, ki je izpraznjeno in napol porušeno. Mesto Noyon s krasno škofovsko cerkvijo je ena sama razvalina. V tritedenski ofenzivi se je Nemcem z ogromnimi žrtvami po srečilo zavzeti 80 štirjaških kilometrov ozemja, ni se jim pa posrečilo predreti angleško-francoske fronte. Francoska poročila celo pravijo, da je prodiranje Nemcev ustavljeno. Nemški topovi še vedno na daljavo 120 kilometrov obstreljujejo Pariz.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču artilerijski in zračni boji na posameznih odsekih. Položaj se ni nič spremenil. — Nemci prodirajo v južni Rusiji vedno dalje proti vzhodu. Zavzeli so te dni veliko rusko mesto Jekaterinoslav, ki šteje 100.000 prebivalcev. Od tam silijo klub odporu ruskih čet proti Kavkazu. Turki pa so že prekoračili na več mestih staro rusko-turško mesto in so zasedli več ruskih mest na Kavkazu. Namen nemško-turškega prodiranja je očiven. Nemci bi radi dobili prostot pot po suhem v Perzijo ter tako prišli na pomoč turški armadi v Mezopotamiji, ki jo Angleži tirajo vedno dalje proti severu. — V Palestini so se Turki na svojem umiku nekoliko ustavili in so baje potisnili Angleže z levega na desni breg Jordana.

Japonci in Angleži v Vladivostoku.

Japonci in Angleži so se izkrčali v ruskih pristanišču ob Vzhodnem morju, v Vladivostoku.

Do sedaj je baje izkrčanih že 12.000 mož, ki bodo prodirali v Sibirijo, da jo zasedejo. — Istocasno, ko so Japonci zasedli Vladivostok, pa so Nemci vdri na Finsko in prodirajo v mero proti trdnjavi Helsingfors. Ni izključeno, da bodo trčili kmalu Nemci in Japonci skupaj.

Razne politične vesti.

Jugoslovani Čehom. Med tem ko se grof Cernin skupno z avstrijskimi Nemci, Prusi in Madžari bori proti avstrijskim Slovanom, pa postaja vez med Čehi in Jugoslovani vedno bolj trdna. Načelnik Jugoslovanskega kluba je Českemu Svazu — zvezi čeških poslancev v drž. zboru — poslal ta brzojav: „Naj pride, karkoli hoče, mi ne bomo izdali interesov Nemčije“, je rekel grof Cernin načelniki konferenci dunajskoga mestnega sveta. Da bi narodne premišljevali o teh besedah, je moral povzročiti med njimi razpor. In kaj bi naj nemškočeškemu grofu bilo bližje, kakor da nahajša nemški in madžarski narod k izbruhom sovraštva proti Čehom. To se mu je posrečilo. Česky Svaz naj sprejme zagotovilo, da bodo Jugoslovani v žalosti in veselju zvesto vtrajali ob strani češkega naroda v boju za njega čast in obstoj. Trdno sklenjeni bomo našo skupno pravčeno stvar dovedli do zmage.“

Čehi proti Cerninu. Med Čehi je brez razlike strank zavrelo proti govoru zunanjega ministra grofa Černina pred dunajskimi mestnimi očetimi. Ker je minister obdolžil Čeha veleizdaje, ne da bi zato imel tehnih dokazov, je češki narod po svojih začetnikih odločno ugovarjal, da si drzne vodja naše zunanje politike tako žaliti narod in njegove voditelje. Pri ministrskem predsedniku so ugovarjali češki poslanci in člani gospodske zbornice. Ljudstvo na shodih, javni zastopi in drugi zbori pa pri svojih sejih z vso odločnostjo ugovarjajo proti grofu Černinu in zahtevajo, da mora Černin preklicati vse žalitve. A tudi pošteni Nemci in posebno pa še socialni demokratje niso zadovoljni s Černinom. Grof Černin ima v svojem srcu samo Nemce in Madžare ter — Pruse in tiste, ki hočejo nadaljevati vojsko tako daleč, kar kor bo in Še drugi.

Klemanso odgovarja grofu Černinu. V zadnji številki smo nakratko priobčili govor našega zunanjega ministra grofa Černina odprtlanju dunajskoga občinskega sveta, v katerem je med drugim tudi reklo: „Francoski ministrski predsednik Klemanso je nekaj časa pred sedanjem ofenzivo na zapadu pri meni vprašal, ali sem pripravljen za mirovna pogajanja in na kateri podlagi.“ O tem je sedaj izdal francosko ministrsko predsedstvo tole izjavo: Ko je prevzel Klemanso vlado, so se v Švici na željo Avstrije že uvedli razgovori med grofom Reverterom, osebnim prijateljem cesarja, in majorjem francoskega generalnega štaba Armandom in ki ga je takratni minister za to določil. Klemanso je bil mnenja, da ne more prevzeti odgovornosti za to, ako bi prekinil te razgovore, ki sicer doslej niso redili nobenega sadu. Na prošnjo grofa Revertera se je torej podal major Armand zopet v Švico. Od Klemansa je pa prejel navodilo: Poslušati in nič reči. Ko se je grof Reverter končno prepričal, da je njen poskus, nastaviti vado za Nemčijo, bil brezuspešen, je izročil majorju lastnorčno pisano noto, koje prvi stavek se glasi: Meseca avgusta 1917 so se začeli razgovori z namenom, da bi od francoske vlade glede na bodoči mir dobili predloge, ki bi bili naslovjeni na Avstrijo, pa bi bili taki, da bi jih Avstrija lahko podpirala pri nemški vladi.“ S temi besedami je grof Reverter priznal, da je hotel dobiti od francoske vlade predloge, ki bi bili naslovjeni na Avstrijo, namenjeni pa za nemško vlado. Tako je torej ta zadeva pojasnjena z izvirno listino in to zadevo si upa grof Černin označiti z besedami: „Klemanso je nekaj časa pred ofenzivo na zapadu pri meni vprašal, ali sem pripravljen za pogajanja in na kateri podlagi.“ S temi besedami grof Černin torej ni samo govoril neresnice, marveč to, kar na Francoskem imenujemo laž. Umljivo je torej, da Klemanso ni mogel zadržati svojega ogorčenja, ko je videl, da grof Černin tako drzno zamenjava vlogo in predstavlja francosko vlado, kakor da je prosjačila za mir, in sicer rayno takrat, ko smo se pripravljali, da zdamo osrednjim velesilam zadnji poraz. Kakor poročajo listi, je vsled tega stališče grofa Černina zelo omajano. Černin ne bo več dolgo ministrovat. Tak človek ni sposoben, da bi vodil mirovna pogajanja s sovražnimi državami. Čim prej gre, tem boljše je.

Wilson govoril: Sila do skrajnosti. Dne 6. t. m. je preteklo leto, kar so Združene države Severne Amerike stopile v svetovno vojsko. Ob tem slavju je imel predsednik Združenih držav Wilson, v mestu Baltimore govor, v katerem je izvajal med drugim sledeče: Vzroki te največje svetovne vojske so sedaj bolj jasni, kakor kedaj poprej. Združene države Severne Amerike so si sedaj na jasnom, da je njih usoda odvisna od izida te svetovne vojne. Prav dobro vedo, kar so Nemci napravili v Rusiji, na Finsku, v Ukrajini in v Rumuniji, in Amerika je prepričana, da bi Nemci ravno tako postopali na zahodu, kakor so postopali na vzhodu, če bi vamreč bili znagovalci. Nemčija ima brezvonomo vremena,

pedarmiti svoji volji vse slovanske narode, vse prveče enje balkanskih narodov in vse dežele, nad katerimi je gospodovala Turčija in si ustvariti svetovno državo nasilja in trgovskega nadvladja, katero bi pa bilo za Ameriko ravnotako nevarno, kakor je za Evropo. Kaj nam je torej storiti? Slepko prej sem praviljen govoriti o pravičnem in častnem miru, razpravljati vsak čas o miru, v katerem ne bodo prikrajšani ne močni in ne slabí. Ko sem pa svoj čas predlagal tak mir, je prišel odgovor od nemških **veljnikov** v Rusiji in jaz ne morem krivo razumeti pomena tega odgovora. Amerika sprejme to izzivanje Nemčije, katera je še enkrat izjavila, da naj sila sama odloči, ali bi naj vladal pravični mir ali mir, ki ga hoče Nemčija. Na izzivanje Nemčije ima Amerika samo en odgovor in ta je: Sila do skrajnosti! Sila brez mere in meje, sila, ki bo svetovne postave spet spravila v pravi red in bo izključeno vsako samolastno gospodstvo.

Tedenske novice.

Cesar tolaži bedno ljudstvo v Primorju. Cesar se je te dni mudil v Istri in se je na lastne oči prepričal o veliki bedi, ki vlada med ljudstvom v južnih pokrajinah vsled krvide nemškega uradništva in osrednje vlade, katera skrbi predvsem, da je nemški del države dobro preskrbljen z živilimi, za Slovane pa se ne zmeni mnogo. Cesar ni sprejemal samo visoko gospodo in uradništvo temveč je naravnost zahteval, da hoče govoriti z lastnim samim.

Sv. birma v braslovški dekaniji. Sv. birma se bo delila letos v Braslovčah dne 14. julija, na Vranskem dne 15. julija, v Št. Juriju pod Taborom dne 16. julija, v Št. Pavlu dne 17. julija.

Cesar odlikoval odličnega slovenskega duhovnika. Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. se nam piše: Ginljiva patriotična slavnost se je vršila na velikonočni pondeljek v naši župniji. G. okrajni glavar je izročil tukajšnjemu velečastitemu in občespoštovanemu gospodu župniku in duhovnemu svetovalecu Jožefu Sinko visoko cesarsko odlikovanje: zlati zasluzni križec s krono. Ker je bilo vreme prav ugodno, se je vršila dekoracija na prostem pred cerkvijo. Za to odločen prostor je kinčala v ospredju z venci okrašena počuba presvitlega cesarja Karla. Udeležili so se slovesnosti učitelji s šolsko mladino, Mar. družba, veteranci in velika množica faranov. Po primerenem nagovoru g. okrajnega glavarja so častitali odlikovanu šolarji in drugi. Bog dal, da bi se izpolnile želje, izražene pri tej priliki!

Duhovniške vesti. Župnijo Sv. Barbare pri Vurbergu je dobil č. g. Jožef Potočnik, kaplan v Šoštanju. — Za soprovizorja župnije sv. Mavricija v Jurkloštru je imenovan č. g. Franc Gartner, župnik pri Sv. Marjeti na Planini.

Letošnji novomašniki lavantinske školsije. Gg.
bogoslovci iz 4. letnika: Gašparič Janez Ev., Sv.
Lenart pri Veliki Nedelji; Pretnar Jožef, Gorje pri
Bledu (Kranjsko); Sunčič Alojz, Sv. Križ pri Ljutomeru.
Iz 3. letnika: Greif Ivan od Kr., Sv. Marjeta na Dravskem polju; Mikolič Jurij, imejitelj srebrne
brabrostne kolajne in Karlovega četnega križa, Žetale;
Pavlič Alojz, Loka pri Zidanem Mostu; Skuhalo Vekoslav, Velika Nedelja; Tomažič Anton, Ljutomer.

Porečka. Poročil se je g. dr. Maško Dolenc, profesor na c. kr. moškem učiteljišču v Mariboru, z gdž. Marijo Logar iz Ajdovščine. Naše iskrene čestitke in obilo sreče!

Odlikevan slovenski častnik. Že tretjič je bil odlikovan nadporočnik g. Josip Malenšek, in sicer tokrat z vojnim zaslavnim križcem z meči, tretjega razreda Vrlemu slovenskemu junaku iskreno čestitamo!

† Šolski vodja Alojzij Arnečič. Iz Slovenigradca se nam poroča, da je dne 30. marca ob 1. ur ponoči v Gospodu zaspal v 62 letu svoje starosti šolski vodja, častni občan pameški in posestnik Alojzij Arnečič. Pokojnik je bil vzor moža, katerega je moral vsak spoštevati, kdor ga je poznal. Svetila mu večna luč!

Za Jugoslavijo so se še zadnji čas izjavili: Občinski odbori občine Jarenina pri Mariboru in Hošnica pri Slov. Bistrici, narodno ženstvo v Dolu in Hrastniku 890, Ponikva ob južni žel. 1450, Spod. Voličina 58, Rogoznica in Dolgenjive 166, dekleta v Zavrču 95, Maribor mesto (nadaljnji izkaz) 665, Gračko (1. izkaz) 1230, Hranilnica in posojilnica v Vuženici, Na Koroškem: Občinski odbori: Jezersko, Blaško in St. Danihel pri Prevaljah; po župnjah: St. Jakob v Rožu 1001, Sveče 347, Sele 448, Blato 280, Cirkovče in Nónčavas 74, Vogrče 215, Črna 1230, St. Danihel 388, Ledenice 248, Rožek 61, Podkrnos p. Celovču 61, St. Lenart pri 7 studencih 285, Š. Janž 210, Lepiški Železniki 17, Vavže.

Beneški Slovenci za jugoslovansko deklaracijo
Jugoslovanski klub je prejel 50.000 podpisov beneških Slovencev, kateri želijo biti združeni z avstrijskimi Jugoslovani.

Graški Slovenci, kje ste? Iz Gradca goročajo da je le bojda nekakih 250 oseb podpisalo jugoslov deklaracijo. To je pač tako malenkostna številka, da moramo na vsak način vprašati: Kaj delajo pravzaprav graški Slovenci? Spijo spanje pravičnega? Ali se se že popolnoma odtujili, ali se pa morda cele še sramujejo priznati, da so Slovenci? Skrajni čas bi že bil, da se čuje o malo večjem gibanju in zanimanjiju za Jugoslavijo! — Vse na plan za našo svečinstvar!

Da jih ni sram! Nemški listi priznavajo, da so bili Nemci v St. Janžu pri Sp. Dravogradu tepeni. Toda brez laži seveda tudi to pot ni slo. Tako lažejo, da so bile na shodu večinoma ženske in nedorasli dečki ter mnogo pijanih ljudi. No, pijane smo videlni na shodu le nemškutarske barabe. Toda če jure, da so bile na shodu le ženske in nedorasli dečki, kako to, da so se pustili Nemci od njih natepsti. Taki junaki! Pa jih ni sram!

Francelj Girstmayer, ki je tudi odnesel nepravilne spomine iz shoda v St. Janžu, se je vozil v torek, dne 9. aprila, v Gradec h Claryju. Ali mu je še pravil, kako je tekel iz St. Janža v Dravograd, ali je šel iskat v Gradec, cesar ni izgubil, to nas malo briga. Francelj in Clary ne bosta delala naše politike.

Zgodovinsko društvo ima izredni občni zbor dne 21. aprila ob 4. uri popoldne v mariborskem Narodnem domu (v starih čitalniških prostorih). Na dnevnem redu je sprememba društvenih pravil, občnim zborom je združeno javno predavanje g. dr. Medveda o slovstvenem in socijalnem delovanju dr. J. E. Kreka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Nasprotniki Tiskovnega doma. Jeza lomi na sprotnike Tiskovnega doma, ker se slovensko ljudstvo toliko živahno zanima zanj. Da bi veliko navdušenje za prostovoljne prispevke vsaj nekoliko zadreževali, govoričijo, da se Tiskovni dom ne bo mogel postaviti, češ, da tega mesto ne bo pripustilo. Da je taka govorica prismojena, pač menda vsak pametni človek spozna.

Tiskovnemu domu v Mariboru poklonijo gg
kaplani dčkanata Šmarje kot pozdrav g. kanoniku
Dohaneč 135 K in sicer: A. Sparl, Št. Jurij ob južni
žel., 40 K; M. Čepin, Št. Jurij ob južni žel., 20 K;
L. Amon, Slivnica pri Celju, 5 K; A. Beranič, Šma-
rie 50 K; F. Molan, Šmarje, 20 K.

Za **Tiskovni dom v Mariboru** so darovali p.t.: Žuraj Jože, Maribor, 4 K; Neimenovan, Sv. Trojica v Slov. gor., 8; Brišnik Mihael, Vransko, 7; Ozimič Marjeta, Gornja Bistrica, 6; Neimenovan, Slivnica pri Mariboru, 4; Rodbina Adelstein, Studenice, 4; Hojnik Vincenc, Prihova, 4; Žnuderl Jakob, Sv. Benedikt v Slov. gor., 10; V Lahoncih pri Ormožu so darovali: Meško Jula, Canjko Jula po 2 K; Žmavč Verona, Erhatič Liza, Klobasek Ana, Kosi Marija, Gašperič Marija, vsaka po 1 K; Pri Sv. Benediktu v Slov. gor.: Donik Marija, Šipek Matilda, Žnuderl Franc, vsak po 2 K; Pri 26. strelnem polku nabralo Hanžel: Vivod Franc 2, neimenovan narednik 4, neimenovan dešetnik 2, Senica Rajmund 3, koroški Slovenec 3, četovodja Kuider Peter 2, narednik Potokčnik Jožef 5, četovodja Pöschl Franc 5; Terjašek J. in Marijine družbenice v Vojniku po 4 K; Soršak J. Spodnja Polskava, 5; Verbič Jakob, Dramlje, 12 K; Neimenovan v Maharski vasi 20; Mlakar Josip, vojak, 5; Kranjc Martin, župnik, Sladkagora, 50 K; Amon Leopold, kaplan, Slivnica pri Celju, 5; Zorko Ignac, Lušečka vas, 10; Fras Treza, Jarenina, 5; Neimenovan, Celje, 100 K; Skale Ana, Ponikva, 10; Marijine družbenice v Ljubnem 108 K; Kump Alojz Ženik, 1.70 K; Pri Jurakovi zapuščini v Sreberniku 28 K; Nižnji Novaki, Maribor, 10 K; Tiskovni dom v Mariboru, 10 K.

23 K; Neimenovana, Maribor, 10; Horvat Jožef, Os-
luševci, 40; Kopič I., nadučitelj, Sv. Lenart v Slov-
gor., 108 K; Po 2 K: Ozvatič Karel, poddesetnik;
Krivec Anton, Urša in Ana v Zibiki; Tekauc M.
Sv Lovrenc; Rakovec Alojz, Podgradje; Waldhau-
ser Marija, Rošnja; Kokol F., Rošnja; Neimenovan
v Bresterinci; Slanič Marija, Velika Zimica; Meglič
Janez, Sv. Marko; Zabukošek Jurij, Luterje; Pivka
Karel, Sv. Marko; Goričan Anton, Studenice; Dajč
man Jozefa, Spodnja Sv. Kungota; Kirbiš Tomaž
Prepoljah; Vela Antonija, Sv. Jurij v Slov. goric.
Serk Janez, Sv. Marjeta ob P.; Budja Marija, Mo-
ravci; Kostanjevec Ivana, Ptuj; Farazin Fr., Jare-
nina; Plošinjak Fr., Stojnci; Trs Fr., Sv. Marjetna
pešta Rače; Knez Ana, Ponikva; v Račah: Neime-
nevan 8 K; Furek Alojzija in Poharc Rza po 5 K;
Lešnik Antonija, Zupančič Julijana, Dikavčič Ter.
po 2 K; po 1 K: M. Š., tretješolec, Maribor; Meg-
lič M., Pivola; Sinka Jož., Andric; Filipšek Janez
Salobir Roza, Svetelšek Janez in Cecilija, vsi na-
Stadkigori; Cerer Gertruda, Sterntal; Frangež Al.
Spodnja Polskava; Ambrož Ivan in Stanjko Alojzij
topničaria; Lešnik Anica in Babič Julika ste na hra-
biti.

topnica, Lesnik Antica in Babic Jurka ste našli v Rančah in Šestdobi 147 K; darovali so: Lešnik Ivana 10 K, Terezija Hojnik 20, Jozefa Lešnik 16 K, Janez Hojnik 10, Simon Hojnik 12, po 6 K: Št. Meglič, Anton Šunko, po 5 K: Jožef Lešnik, Neimena, po 4 K: Nežica Rec, Marija Grašič, Kotnik F. po 3 K: Janez Pregl, Helena Domadenik, Friderik Uranjek; po 2 K: Jurij Kumer, Lojzika Pristavnik Micika Grašič, Tilka Domadenik, Marija Vrečko, Lojzika Domadenik, Uršula Stern, Neža Bedenik, Ivana Stern, Liza Repnik, Pepca Stefan, Bedenik; po 1 K: Helena Glodež, Julijan Breznik, Marija Čurilčič, Ivana Dušić, Jozefa Spendl, Franc Meglič, Neimena, Marija Ačko, Ana Jakl, Marija Grašič, Ma-

rija Punčuh, Terezija Vrečko, Justina Domadenik, Ursula Domadenik, Domadenik. Župljani Sv. Lawrence v Slov. gor. so poslali že tretji dar v znesku 160 K in sicer so darovali: Sakušak: Obitelj Tikvič 20 K, Fras Franč 10, Sampri Liza 10, Puh Neža 10, Tikvič Marija 10, Zelenko Terezija 10, Vičar Ant. 5, Jesih Marija 5, obitelj Mihelič 5, Zelenko Marija 3, Matjašič Franc 4, Vičar Marija 2, Lubec Martin 1, Zorman Ivana 1, Vučak Franc 1; Bodkovci: Martin Slodniak 10, Vnuk Franc 10, Slodniak Martin ml. 6.

Slođnjak 10, vnuk Franc 10, Slođnjak Martin ml. 6,
Zorko Marija 5, Plohl Marija 5, Majcen Franc 2 K,
Senčak: Zemljic Marija 5, Plohl Marija 3, Plohl K.
1, Vrabl Alojz 1, Kosec Janez 1, Muršič Franc, žu-
pan, 5, Muršič Franc 1, Muršič Janez 1, Sakušak:
Majerič Janez 5, Dragovič: Čeh Franc 1, Bodkovci:
Slođnjak Jože 1. Kekec Miha, Sv. Martin, 1 K; Al-
Šturm, Maribor, 20; Hrastelj Franc, arhidiakon,
Konjice, 1000 K; dr. Karel Verstovšek, Maribor, 100
K; Zagoričnik Vinko, Podvin, 20; Posojilnica Vojnik
100; Anderluh Janez, župan, Roginskagorca, 20 K;
Pučnik Anton, kaplan, Novacerkev, 50; Neimenovan
Sv. Jurij v Slov. gor. 250 K; Obitelj Mlakar Ant.,
Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 25; Koderman Katarina,
Apače, 5; Planjšek Marija, G. Pieterje, 4;
Medved Marija, G. Pieterje, 3; V veseli družbi v
Svetinjah 50 K; vesela družba v Stročji vesi 35 K;
Pušnik Andrej, c. kr. oficijal, v p., Kainbach, 6 K;
Feisteiner Rezi v Lipi pri Teharjih nabrala 15.76;
Biaguška mladina pri velikonočnem Kresu 20 K; J.
Fric, Tlake, 25; Nabralo se je: v Klancu pri Vran-
skem 40 K, v framski župniji 228 K, na Keblju 110
K, 80 v, pri črnovojniškem pešpolku št. 26 K 22.—;
Slov. kat. izobr. društvo v Dolu 500 K; na Franko-
lovem 220 K; (natančni seznamki darovalcev teh
zbirk pridejo o priložnosti). Čebular Marija, Tinsko,
3; Obitelji Raušl in Veško v Hranjigoveh vsaka po
10 K; Lampret Ivan ml., Janžev vrh, 200; Šamprl
Janez, Spuhlja, 5; Mašat Janez, Ruše, 2; Živko M.,
Lormanje, 10; Neimenovan, Vinička vas, 2; Lah T.,
Šmarje, 1; Zidanšek Ana, Loče, 80; Habjan Treza,
Loče, 80; Vobner Julijana, Loče, 2; Terčman Julij.,
Sv. Marjeta, 2; Novačan Alojzij, Črešnjevec, 2 K;
Kranjc Minka, Zora, Dušan, Mira in neimenovan ori-
Sv. Barbari pri Mariboru vsak po 2 K; Vrečko Alojzija,
Zibika, 4; Zimič Alojzija, Sp. Senarska, 10;
Kranjc Martin, Ana in Ivana, vsi Hranjigovei, vsak
po 5 K; Greifoner Vekoslav, organist, Leskovec, 3;
V Kamnici pri Mariboru: Praprotnik Frančiška,
Sternad Jozefa, Roj Neža, Gomilnik Micka, Sekirnik
Roza, Žunko Jožefa po 1 K; Ribič Tončka in Višner
Katra po 2 K; Sket Roza 3 K. Dalje prihodnjie! —
Prisrčna hvala! — Dr. Anton Jerovšek, ravna-
telj Cirilove tiskarne v Mariboru.

Ali bo letos suša? Star Pohorec nam piše: Letos namerava biti posebno leto. Po vetrupu lepo vreme, namesto dež; mesto da barometer pada, gre kvišku v takem slučaju. Ali bo suša? Bo veter samo sušil, nič namakal? Sadno drevje se tudi letos pripravljajo za čust.

Poletni čas. C. kr. okrajno glavarstvo nam piše: „Z ukazom vseskupnega ministrstva z dne 25. marca 1918, drž. zak. štev. 106, se za dobo od dne 15. aprila do dne 16. sept. 1918 s predložitvijo časa eno uro slično kakor v poprejšnjem letu uvede poletni čas tudi letos. Ura se bo torej dne 15. aprila zjutraj ob dveh dosedanjega časovnega preračunanja pomaknila za eno uro naprej in dne 16. sept. zjutraj ob treh proti poletnem času pomaknila za eno uro nazaj. Ker se bo torej dne 16. septembra dvakrat ponavljal čas od dveh do treh zjutraj, dobi, da se ogne zamembam, prva ura od dveh do treh pridevek **H** in druga ura od dveh do treh pridevek **B**.“

Gospodarske novice.

Važno gospodarsko zborovanje v Mariboru.
Dne 4. aprila se je vršilo v naši tiskarni velevažne gospodarsko posvetovanje, sklicano po Poslovalnici slovensko-Štajerskih poslancev. Posvetovanja so se udeležili državni poslanci, lepo število županov, duhovščine in kmetov. Poleg tega so se udeležili tega posvetovanja zastopniki namestnije, okrajin glavarstev in raznih zastopov. Namen posvetovanja je bil, dognati predvsem pot, po kateri bi se olajšale rekvizicije, ki postajajo vedno bolj neznosne. Zborovanje je vodil dr. Verstovšek, ki je, otvorivši zborovanje, predvsem povdarjal, da se splošno priznava, da z dosedanjim načinom rekviriranja ne gre. Omenja načrt, po katerem naj bi se občinam predpisalo, da spravijo vkljup določeno množino žita in ko je ta dopolnjena, more kmet z ostalim pridelkom storiti vse, kar hoče. Toda tega načrta na Dunaju niso sprejeli. Glavar Krauss priznava, da s sedanjim načinom rekvizicije ne gre več. Tudi dosedanji način statistike je pomajkljiv. Po statistiki bi bila morala dati Stajerska leta 1917 6300 vagonov žita, vkljup spravili smo samo 2500 vagonov. Dr. Pirkmaier razvija svoj načrt o novem načinu rekvizicije. Pospeševati treba pred vsem pridelovanje. Uvedlo naj bi se poseben sistem glede oprostitev. Oprostilo naj bi se one, ki se zavežejo dobaviti gotovo množino pridelkov. Dalje naj bi se uvedla urejena, dobavitev delavskih moči. V bodoča bi se naj oziralo v prvi vrsti na one, ki pridelujejo za splošnost. One pridelovalce, ki bodo oddali gotovo množino pridelkov, naj bi se podpiralo z dodeljevanjem gospodarskih potrebsčin. Poslanci Roškar poroča o rekviziciji živine in pozdravlja, da jasno ne more

dalje. Povdarja, da imajo mnogi posestniki komaj še eno trejino živine, mnogi komaj polovic, dočin imajo grashčaki toliko, ali pa se več kakov pred vojsko. Ako pojde tako naprej, lahko že danes izročujimo naselje, ker ne bo več živine. Govornik zahteva omejitev porabe mesa in uvedbo mesnih kart. Predlagam temeljno, naj se: 1. izvrši popis živine po starosti; 2. pusti vsekemu posestniku toliko živine, kakor to odgovarja velikosti njegovega posestva; 3. živina iz pod 250 kg se sploh ne sme klati. Poslanec Pišek povdarja, da je ljudstvo že popolnoma obupano. Navaja več slučajev zlorabe od strani nakupovalcev živine. Poslanec dr Korošec povdarja, da je mnogo neizvedljivih, dokler traja vojna. Glavno je, da nam dajo že enkrat mir, ki ga zahteva ljudstvo. Glasov predpisa bi morala dati Stajerska mesečno 8230, a mora ta mesec dati 27.000 glav živine. Zakaj? Ker nas nikdo ne brani. Namestnik Clary se ne zmeni za kmetsko ljudstvo, posebno za slovensko ne. Mi fu na Slov. Stajerskem pa moramo dati še več nego drugi, ker smo ubogi Slovenci. Dati moramo več v zaledju in na fronti. Ravnatelj Schnieder govori o rekviziciji živine, in toži, da so merodajni krog nedostopni vsem pametnim nasvetom, da bi se omejilo rekvizicijo živine. Poslanec Pišek poroča o rekviziciji sena in slame. Razmere so nezgodne. Zahteva, da se naznanijo vse krme že meseca maja in izjednačijo kontingenți na vse dežele enako. Dr. Lajnički priznava, da je mariborski okraj največ trpel vsled rekvizicij sena in slame. Priznava opravičenost pritožb. A urad za krmila v Gradcu niti ne odgovarja na pritožbe. Ljudje so morali raztrgati že strehe, da so živino obvarovali pred poginom. Razprave so se poleg omenjenih govornikov udeležili tudi župnika Cede in Strakl, župana Galunder in Ratej, osrednja odbornika štajerske Kmetijske družbe Petovar in Stajnko in urednik Žebot. — Poslovalnica slovenskih poslancev bo začela kmalu delovati. Dopise, pritožbe radi rekvizicij in v enakih zadevah je pošiljati načelniku Poslovalnice dr. Karel Verstovšeku v Mariboru.

Kako se kmetskemu ljudstvu delajo nepotrebitni stroški! V soboto, dne 6. aprila, so se štiri kmete ženice iz ljutomerskega okraja pritoževali, kako nepotrebne izdatke jim je povzročilo mariborsko okrožno sodišče z nemškimi vabili. Dobile so klic k neki kazenski razpravi in ko so prišle, se jim je reklo, da je njih pot v Maribor čisto nepotrebna in da bi lahko ostale doma, ker niso bile klicane za pričo kadar prej v Ljutomer, ampak so bile obveščene samo o glavnih razpravah kot zasebne udeleženke, vsled česar tudi ne dobijo nobene odškodnine za pot. To so zvezdele šele pri razpravi, ker je bilo vabilo samo nemško in ga niso razumele. Tudi razprava je bila razdiana na 9. uro, na vrsto pa so prišle še le, ko je že davno poldne minilo. Ker niso razumele nemškega povabila, so imele velike izdalke za daljno potovanje v Maribor, za prenočišče in jih začene tudi izguba časa za dva dni, medtem ko vlada na deželi tako veliko pomanjkanje delavcev. Kakor smo poizvedeli, takšni slučaji niso redki. Zato prosimo g. prezidenta okrožnega sodišča, naj vse potrebno ukrene, da se ljudem na deželi ne bodo nalagala tako nepotrebna bremena.

Seme. Posestniki in najemniki v področju mariborskogokrajnega glavarstva dobijo semenski fižol, koruzo, proso in ajdo. Prošnje morajo takoj postati okrajnemu žitnemu nadzorniku na mariborskem okrajnem glavarstvu. V prošnji se mora navesti občina, kjer se nahaja njiva in velikost doticne njive ter koliko se rabi semena.

Oddaja pesinega semena. Zveza gospodarskih zadrug v Gradcu, Bismarckplatz št. 3, je dobila večjo množino pesinega (roninega) semena, katerega oddaja štajerskim posestnikom za ceno 10 K 1 kg. Naročila se pošlo je na gornji naslov.

Dopisi.

Maribor. Dne 8. aprila t. l. je po daljši bolzni v 29. letu svoje starosti umrla Stefanija Lakner, uslužbenka v Cirilovi tiskarni. Pogreb se je vršil v sredo popoldne na mestnem pokopališču v Pobrežju. N. v m. p.!

Leitersberg-Krčevine. Gospod Aleksander Mydlil, trgovec v Mariboru, je podaril naši šolarski kuhični 125 kg kisle repe, za kar se mu odbor v imenu revnih šolarjev najstrenje zahvaljuje.

St. Ilj v Slov. gor. Prireditv pašega Bralnega društva na Belo nedeljo je bila zopet sijajna. Brez posebnih vabil in agitacije je prišlo toliko dragih nam gostov iz domače in sosednjih župnij, da je bil Slovenski dom daleč premajhen za vse, ki bi bili radi navzoči. Celo iz Spilfelda in Štrasa je prišlo le te število naših ljudi. S prireditvijo smo bili docela zadovoljni. Hvala lepa naši mladini, domačemu in jareninskemu pevskemu zboru ter vsem, ki so prišli v našo sredo. Jugoslovensko navdušenje je vlačalo tam po vsem St. Ilju.

Selnica ob Muri. Dolgotrajna borba za brod pri Murholmu je hvala Bogu vgodno izpadla. Dne 20. aprila dopoldne se že vrši tozadevna komisija pri brodu na slovenski strani Mure. Pri sestovati smejo vsi, ki se zanimajo za nujno potrebno gradnjo broda.

Št. Jurij ob Ščavnici. V goricah g. Krefta poštarja in veleposestnika v Št. Jurju ob Ščavnici

se je nabralo dne 8. t. m. 45 K za srepe voja v Otilijenem zavodu v Gradcu Blagus darovalce, najprisruejsa hvala!

Gornja Radgona. Na Velikonočno nedeljo po pooldne smo položili v tukajšnji ročbinski grobišči grofov Fünfkirchen k vencemu pocitu nad poročnico grofa Rudoifa Fünfkirchen, padlega Galiciji 1. 1914. Z njim objekuje grofovška dvorjaca Fünfkirchen že drugega in zadnjega sina Karloga in ugrabila krsta roca vojne.

Ivanjkovec. Lovro Petovar, c. kr. poštar in veleposestnik v Ivanjkovcih, je bil v letu 1916 od graskih vojaških sodišč obsojen na 18 mesecev težke ječe ter je bila od tega sodišča preganljana tudi njegova soprga. Na njegovo pritožbo ga je više deželno sodišče v Gradcu z razsodbo z dne 13. marca 1918, štev. Wa 1-18-3, popolnoma oprostilo brez vsake obnavljanje.

Sv. Anton na Pohorju. Vsem prijateljem in čaštilcem sv. Antona se naznanja, da je tukaj na tretjo nedeljo po Veliki noči dne 21. aprila 1918 (Varstvo sv. Jožeta) prvi mali shod Slovenske sv. opravilo bo ob 10. uri. — Drugi, večji shod je na binkoštni pondeljek. Na binkoštni pondeljek bo tukaj dvojno sv. opravilo: prvo ob sedmih in drugo ob 11. uri.

Dravska dolina. Shod v St. Jaslu, ki je bil v prvi vrsti namenjen Korošcem in Sp. Mislinjski dolini, je dobro vplival tudi na stajersko Gornji Podravje. Spravil je na noge naše posilnemce iz Marenberga in Mate, da so se sli poskušat s slovenojugarskimi in koroškimi tovarisci v uvjetnosti, ki se ji pravi pobeg. Dasi nismo bili torej podravski Slovenci na shod posebej povabljeni, kar so bili komandirani Nemci, smo imeli vendar kar se je potem na vložku videlo, nad njimi večino. Za ločitev dubov je pa ta shod mozo pr pomogel. Takej je nastalo število tistih, bedis da so bili na shodu al. so čoli o njem sami praviti ki so sprejeli geslo s shoda za svoj. Nikdar nobenemu Nemcu se ne klanjati. Nakon geslo so kaj sprejeli Mučani, pri vuzeniškem Labewinu ki jih je povabil grede k sebi, bon poročal.

Ribnica na Pohorju. Na Belo nedeljo je bil občni zbor našega bralnega društva. Udelešava je bila z ozirom na krajevne in časovne razmere zelo povoljna. Podatki so se lepi nauki o delovanju bralnega društva katerih smo se zopet spomnili. Udnine se je nabralo 91 — K. Pristopajte pridružiti bralnemu društvu, ki ponuja obilne pouka, razvedra in zahave!

St. Ilj pri Velenju. Govor g. dr. Hohnjeca na občnem zboru izobraževalnega društva je vzbudil v naši župniji navdušenje in veselje za izobraževalno delo. Tudi me mlaedenke se hočemo udeleževati tega dela. Dvigniti hočemo svojo izobrazbo. V okvirju izobraževalnega društva si bomo ustanovile deklisk zvezo. Upamo, da si bomo kmalu izvolile svoj odbor.

Sv. Andraž pri Velenju. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 14. t. m., ob treh popoldne, dve gledališki igri in sicer: „Mučasti muzikant“ in „Volkašin.“ K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Konjice. Na Velikonočni pondeljek je umrla na Brdu v 67. letu svoje starosti Marija Kokol. Bila je vzgledna krščanska žena in mati in skrbna gospodinja. Svetila ji večna luč!

Celje. Duhovne vaje za dekleta bodo pri Sv. Jožefu nad Celjem po tretji nedelji po Vel. noči. Začetek dne 22. aprila zvečer ob 6. Sklep dne 26. aprila zjutraj. Dnevni red po novem času. — Predstojništvo misijonarjev.

Rajhenburg. Po daljšem presledku je priredilo naše Izobraževalno društvo zopet igro, deloma poučne, deloma zabavne in šaljive vsebine, ki je prav le uspelo. Igrali so dobro. Ljudi pa je bilo toliko, da je prostorna dvorana kapljali bila premajhna in jih mnogo ni dobilo več prostora. Od čistega dobička se je poslalo 200 K za dr. Krekov spomenik. Veliko zanimanje za prireditve pa bo društvu v spodbudo, da prav kmalu zopet kaj enakega uprizori. — Iz ruskega vojnega vjetništva sta se vrnila Pribožič Miha iz Ponikve in Strnad Jožef iz Stolovnika. Pravita, da jima še ni bilo preslabo.

Iz brežiškega okraja. Dobro bi res bilo, da bi ne bilo več strogega rekviriranja žita, kakor smo že čitali v „Slov. Gospodarju.“ Koliko žita bi mogli oddati, bi se pa mi občani iz Golobnjeka ne mogli zavezati pred žetvijo, ker je pri nas slab žitni kraj in pridejo raznovrstne uime ter še za nas ne zraste dovoli žita. Država bi se pač naj zavezala, da ne bode več rekvirirala vprežne in druge potrebitne živine, ker če ne bo živine, ne bo ne gnoja in ne žita. Precej živine smo morali oddati tudi zaradi pomanjkanja krme. Vsak mesec smo v strahu zaradi živine. Gospod župan pravi, toliko glav živine moramo oddati ta mesec in vsi se v strahu povprašujemo, kje je bomo toliko vzeli. Ne vemo, če je res ali ne, ljudje govorijo, da bodo nam slovenskim Stajercem in tudi Kranjecem odvezli vso živino do zadnjega repa. V nemškem de-

nu dežele, na Avstrijskem, Ogrskem in Hrvatskem še pa imajo precej polne hlove živine, med tem ko imamo mi že skoro prazne hlove. Tako se deka, z nami! Naj bi se že vendar enkrat nehalo s prisilno oddajo živine. — Golobinski občani.

Sv. Ema pri Pristavi. Dne 14. aprila t. l. pride naš g. drž. in dež. poslanec dr. Franc Jánkovič poročati svojim volilcem o delovanju v državnem zboru in o velikem napredku Jugoslovanskega kluba. Shod se bo vršil popoldne po večernicah ob 3. uri v prostorih župnišča pri Sv. Emi. Poslanec bo govoril o nasilnih rekvizicijah živine, sena in žita. Povabljeni so na shod volici iz Šmarškega, rogaškega in kozjanskega okraja. Udeležite se shoda, gotovo v velikem številu, da se pogovorimo z gospodom poslancem o naših težavah in mu izročimo svoje želje. Pridejo tudi bratje Hrvatje. Dne 14. aprila k Sv. Emi!

Zibika. Povrnil se je iz ruskega vjetništva dne 23. marca Leopold Smole, posestnik na Škofiji. Razveselili so se ga domaci, sosedje in znanci. Dve dolgi leti se nismo videli. Niso zaman molbi otroci, saj pravi pregovor: Molitev nedolžnih oblake predere. Upajmo, da se še prav kmalu povrnejo drugi, ki so še tam v daljni Rusiji.

LITERATURA IN KULTURA.

Vojak v Mariboru (I. S.). Naši poslaneci so vse storili, da se pusti kmete črnovojnike na dopust. — Petosolec v Celju: Taki podlistki niso za naš list. — Poljčane: Brez podpisu, romana v koš. — Središče: Preobširno. pride v »Strazs«. — **Sv. Benedikt** v Sl. gor.: V takih kečljivih zadevah je najbolje, da se obrnite do spretnega pravnika. — Prerod pri Juršincih: Žal, da tako. Rekvizicija živine je sedaj povsod tako huda. Edina pomoč proti rekvizicijam je konec vojske. — Špitalič: Preobširno. Bomo prihodnjic nekaj porabili.

Cirilova Tiskarna v Mariboru vladno naznanja vsem cenjenim odjemalcem, da je prisiljena od **zdaj naprej** pošiljati naročeno blago „priporočeno“, radi česar se bodo reči seveda podražile za 25. vin. Izgubi se namreč zdaj na posti silno veliko pošiljatev, da celih velikih zavojev, česar seveda pošta ne povrne. Zato prosimo, da cenj. odjemalcu kolikor mogoče naročijo več reči skupaj da se ne izgiba preveč za nepotrebne poštnine.

Molitvenike za birmance. Botri najrajši kupijo birmancev lep molitvenik za spomin. Prav je tako Pa kje ga dobiti in kakšen naj bo? Kakor vsega primanjkuje letos tudi molitvenikov, ker knjigovezni skoraj nič več ne delajo radi pomanjkanja materiala. Radi tega nekaterih molitvenikov ni več dobiti. **Tiskarna sv. Cirila v Mariboru** še ima v zalogi in toplo priporoča nekaj sledenih prav primernih molitvenikov za birmance v različnih vezavah, vse z zlato obvezno s poštnino vred po poleg stojecih cenah:

Marija Kraljica vseh svetnikov po K 3:10; 3:30; 4:10. Marija varhinja nedolžnosti po K 2:90; 3:10.

Rajski glasovi po K 2:90; 3:10.

Češčena si Marija po K 1:40; 2:90; 3:30.

Skrbi za dušo po K 2:90; 3:10; 4:10.

Duhovno veselje po K 3—; 4:30; 4:70; 4:90.

Ježus prijatelj otrok po K 2:90; 3:60; 3:80.

Angelj varih po K 1:40.

Brez poštnine stanejo navedene knjige 40 vin manj. Za **birmance** najbolj priporočamo „Duhovno veselje“, ker obsegata ravno nauk o sv. Duhu in razne pobožnosti k Bogu sv. Duhu.

Naročili smo od navedenih knjig tudi boljše, dražje vezave, a še dozdaj sploh nismo niti dobili. Ako dobimo, jih še objavimo.

Ti molitveniki se lahko naročijo pri **Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.** Dopolnil se bodo priporočeno.

Posestniki! Ze pred 10 leti so gospodarski časniki pisali, da je samo v naši državi perutnina dohašala letno 7 milijonov K več dohodkov kakor pa goveja živina. In dandanes, ko prodajate drobne živili najmanj desetkrat dražje in vam perutnina takoreko zlata jajca leže, bo se pač vsak dober gospodar varoval katerekoli izgube svojih živali, ker skoda bi bila prevelika. Zato vam prav toplo priporočamo sredstvo „Palma“ in vas opozarjam na tozadevno naznanilo v našem listu.

Letnirske stevilke.

Trst, 3. aprila 1918 42 47 87 68 20
Dunaj, 6. aprila 1918 47 3 26 28 25

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupi se: XX

Kupim konja ponija okoli 150 cm visokega; starost 5 — 9 let. Naslov: Ivan Poznič, pos. Šmartno pri Gornjem gradu. 429

Stare pohištve se kupi osiroma zamenja za živila. Vamlek, Maribor, Gosposka ulica 52.

Mišica (vila) v Mariboru ali v bližnji okolici, pri kateri je večji vrt ali spleh kaj več sveta, želi kupiti ali vzeti v najem slovenska rodbina. Ponudbe pod: "Prijeten dom št. 4/5" na upravnštvo "Sl. Gospodarja."

Vinski kamen, vsako množino kupi po najboljih cenah trgovce Ivan Prešern, Maribor, Glavni trg, 10. 380

Travnik in njiva v bližini mesta Maribora se kupi ali vzame v najem. Vpraša se pri tvrdki Tischler, Maribor, Tegethoffova ulica št. 19. 221

Travnik, polje ali male posestvo v mariborski okolici se vzame v najem ali pa se kupi. Ponudbe na upravnštvo pod: "Malo posestvo v mariborski okolici št. 382".

Pozor!

Franz Drobnič lenta trgovca v Laškem trgu kupi vsako množino bukovih drogov (šveljarje) ter plača iste po 750 komad. Kupiti pa tudi okrogel bukov les. 784

KUPIM
korenje,
repo,
kislo zelje,
kislo repo,
strd,
drevesno skorjo,
ježice,

po najvišjih cenah in tadi po vagonih za aprovizacije. Ponudbe Karla Rayer, Maribor, Tegethoffova ulica 57.

Kupim
večje posestvo
z dobrimi travniki in gozdovi na Južnemstajerskem (najraje v Sav. dolini) in prosim ponudbe s podrobnim opisom. Naslov pove upravnštvo "Slov. Gospodarja." 982

X Proda se: X

Proda se čvrto deteljno seme "lucerna" pri Viktorju Andrejku, Koroška ulica 22, Maribor. 463

Na prodaj pohištvo: Omare, visoke omare s predali, veliko ogledalo, postelje, železna miza za pisarno, zofa, stari čevlj. Antonija Gorjak, v Krčevinah št. 193 pri Mariboru. 365

Pokrovim vsakemu železni mljin za vsako vrsto, zrnja mleti; lahko en sam otrok žene. Cena 105 K. Ce si vsak sam po nje pride, mu lahko vse razkažem. Janez Deutschmann, Selnic ob Muri, p. Sv. Ilj v Sl. gorica. 269

Apno in cemet se bo v kratkem prodajalo na postaji v Pesnici in se naj naj naroča v trgovini Bergmajera v Mariboru, Tegethoffstrasse 77, bodi si na drobno ali pa v celih vaganh. 449

Ročni aparat za otanje, kompleten, živatski fabrikat, se posilja po porzetju 20 K. V zalogi se samo 10 komadov. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 448

Kuharica iz dežela želi vstopiti v službo v župnišče. Zvesta, skrbna ter vajena vsakega kmetkega dela. Naslov na upravnštvo pod: "Kuharica št. 464."

Dolnarji za vinogradno delo se sprejmejo. Hrana spoldne in dobro plačilo. Vila Badl, Krčevina pri Mariboru 89.

XX Shube: XX

Iščem za takoj za posestvo na deželi z vinogradom, pridne v vseh poljedeljskih strokah popolnoma izvežbano in večjo žensko osebo, ki tudi sama prime za dele. Ponudbe g. Karlu Versche, trgovcu, Maribor, Gosposka ulica št. 10. 458

Vinčar in sicer priden z 8 — 4 delavskimi osebami se za stalno sprejme proti dobrui iduci. Vpraša se pri Francu Heinig, Ptuj. 456

Hlapce za konje in hlapce za kratek ter 1 dekla se sprejme pod ugodnimi pogoji. Franjo Rajh, Pistrica pri Mariboru. 452

Deklo iščem. Nastop takoj. Pogoje pod: Kopič, nadučitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 444

Razpisuje se organista in cerkevnika služba v Smledniku na Gorjanskem. Dohodki so sledči: Stalna letna plača 780 K, postranski dohodki okoli 500 K, žitnik njeni v gozd, prostočrna pšenica in prosna bira, prosto lepo stanovanje v "Držuvenem domu." Nastop službe 1. junija. Voditi je treba tudi društveno petje in tamburaški zbor. Upoštevali se bodo samo ceciličanci z dobrimi spričevali. Župnijski urad v Smledniku. 448

Velika novozidana hiša, pripravljena za vsaki obrt, z velikim rodovitnim vrtom, ob glavni cesti, blizu cerkve v Trbovljah se proda Ignac Toplak, mizarstvo s strojnim obratom v Trbovljah. 426

Poletnjak sadjevca in nekaj kokoši na prodaj. Naslov pove upravnštvo pod št. 426.

Proda se pohištve za eno izbo. Čerči — Mozartova ulica 46 pr. lično. 436

Pozor! Prav dobro delani ročni mlini je na prodaj; mleti se moreva: pšenica, koruza, ajda i. t. d. Resselgasse št. 8 Maribor. 438

Štajerska se lepa moška obleka iz župnijske sukunja Vpraša se: Čerči, Maribor, Mozartova ulica 46, pritičje. 440

Enonadstropna hiša v Mariboru, v kateri se nahaja 5 stanovanj z dvema sobama, z velikim vrtom je radi preselje na prodaj. Kje, pove upravnštvo tega lista pod "Hiša št. 487".

Moški čevlj št. 42 K 90 —, ženski "štiftletni" št. 40 K 80 —, skoraj popoloma novi, z močnimi kožnatimi podplatili; predvso blago, se lo slovenski stranki proda. Pismene zglašitve na "Mehlata", Gradeč, Steyergr. 60/II.

Zaradi prenaprave prodam motor sistem "Renauer" 10 — 12 konjskih sil., žago (Gattersäge) stružni stroj (Hobelmaschine), 50 cm. par umetnih kamnov, vse kakor novo z jazmptom. Franc Mahen, strojnik v Trbovljah, p. Celje. 385

Dekla vajena vsakega dela išče službo na deželi. Kiker Terezija, Sp. Radvanje Maribor. 435

Službo išče kot gospodinja 44 l. stara, omožena z 10 letnim otrokom, mož v vojaški službi, najraje na kaže večje posestvo na Slov. Štajerskem. Večja je vsakega gospodarskega in gospodinjskega dela. Ponudbe na naslov: Marija Dobnik, Novavaš pri Mariboru Augasse št. 3. 434

Za svojo se da 6 mesecov stara deklica. Naslov: Erman Neža, Landwehr, 5. Maribor. 431

Deklica poštena in močna, zmožna hišnega v vrtnega dela, se takoj sprejme. Plača dobra. Pismene ponudbe na upravnštvo "Gospodarja", pod "Poštosten 422."

Uboga deklica se išče v službo k enemu otroku v trg. Josip Serne, pos. Strass 30, žel. postaja Spielberg. 421

Iščem za grashino pridno, pošteno in snažno starejšo ženo, katera se razume pri svinjah, zna molzti, kruh peči in navadno hrane kuhati. Plača K 40 — mesečno. Ponudbe v navedbo, kje je do sedaj služila, naj se pošilje na Ana Majdič, Celje. 411

Zuharica, ki bi imela kuhati za tri osebe in oskrbovali tri svinje, se sprejme. Ponudbe z zahtevno plačo, naj se pošilje na upravnštvo "Slov. Gospodarja" Maribor pod "Kuharica" št. 418.

Močno dekle (kavarice), ki zna dobro molzti in je uporabna za poljedelska dela, se takoj sprejme pri gospoj Emiliči Kattin, Gorica Polkava pri Pragerskem. 367

Solidna protajalka, ki je dobro večra trgovine mešanega blaga, in razume oba deželna jezika, mora tudi v gospodinjstvu pomagati, se sprejme pri g. Karl Siua, Poljčane. 367

Za gospodinjo za malo posestvo v bližini mesta se sprejme starejša gospodična, stare 40 let naprej imajo prednost. Vpraša se: Maribor, Kassergasse 7, I nadstr. pri lastnici hiše. 356

Na prodaj nove zdane eno in dve nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prosti z velikimi in majhnimi stavači proti solnemu obrnjene, se prodajo pod lahkim pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrep v Mariboru, Mezarska strasse št. 69. 454

Posestve v največji bližini mesta, v hiši prostor za stranke (najmenike), mlekarstvo, točilnica česalne, leg sodni zelenjadni vrt, se takoj pred. Naslov pove upravnštvo pod "Studenti pri Mariboru," (nemščina na odgovor.) 27

Vse in zadni mošt, močno, po kvarjenju, zavreto kakov kudri duh po plesnobi se popravi. Prosit se vzores poslati na naslov: Peter Skerbec pri celjskem odberu Gorica, Primorje. 59

Popravek.

Netca iz Ormoža v "Marburger Zeitung" z dne 18. decembra 1917 o gospoj Antoniji Maček je napovedana. Kaiti pri prizivni obravnavi, dne 3. aprila 1918 je bila gospa Maček popolnoma oproščena. 447 G. M.

Zgubila se je v soboto, 6. aprila proti večeru na poti od Bombecke gostilne do Sv. Petra na (Zeniku) zelenkasta ograjača (pled). Pošten najdelitev se prosi, da jo odda proti zelo lepin gradu v Mariboru Elizabetna cesta 21 pri g. dr. J. Čiču ali pa pri Polanu pri Sv. Lenartu. 452

Srednjeevelik potni krovček je dne 14. marca izginil na kolodvoru v Ljutomeru. Kovček, težek približno 20 kg, je dvakrat rjava počrtača imena na široki gornji steni 2 jermenja za držaj. Kdor oskrbi, da se dobri krovček nazaj, dobi pri zeleniški postaji v Ljutomeru 50 K nagrade. 461

30 K nagrade. Izgubil je na želeniški postaji Bruck invalid Rudolf Sever knjižico (notes). Notri je bil list od superarbitracije. Dobri človek, ki to najde, naj knjižico povrne na naslov: Rudolf Sever, Loka 48, Černikov, Istra. Dobi 30 K nagrade. 562

Moške, ženske in deške obleke za mast ali druga živila. Care, Maribor. Tegethoffova ul. 82, II. nadstr., levo. 445

Črna obleka za dečke za birmo se zamenja za živila Wildenrainer ulica 8, vrata 4, Maribor. 446

4 orale travnika in 1 oral njive se da v najem pri okrajni cesti v bližini Maribora. Naslov na upravnštvo pod "Travnik 419."

Za kmetske pridelke kakor: jajce, maslo, krompir, fžol i. t. d. se zamenja staro dobra moška obleka pri A. Maloprau, Celje, Gosposka ulica 7. 417

Kmetovalci pozor!

Kdor si hoče napraviti zdrav in dober domać sir iz krvnjega mleka, naj pošli po nakaznici kron 88 — in dobi eno škatlico širša in poduk zraven. Pri meni se dobri nekaj parov leseni čevljev št. 36 za 24 krom. Imam serkove metlige po 4 krom in moške dežnike po 10 krom. Denar se pošle naprej. Se priporočam Jožef Frenetič trgovce Landol, Postojna, Kranjsko.

Posestniki! Vsakovrstna piščeta in odraslo perutnino, kunc in svinje ozdravite grize (tudi krvava) in vsakrte drsljavosti ter difterije celo gotovo edino le s PALMA. To, mnogo preskušeno, z najboljšimi spričevali in leta 1910 v velike srebrne svetinjo odlikovano sredstvo z navodilom dobiti takoj zavarovano poštne proste, če v naprej pošiljati 5 K, ali večkrat. Ker snovi za PALMA dobiti ni, jaz pa tega izdelka le malo imam, svetujem, da naročite takoj. — I. E. Weixl, Maribor, Gosposka ulica 23, (trgovina s papirjem.) 405

Iščem za grashino pridno, pošteno in snažno starejšo ženo, katera se razume pri svinjah, zna molzti, kruh peči in navadno hrane kuhati. Plača K 40 — mesečno. Ponudbe v navedbo, kje je do sedaj služila, naj se pošilje na Ana Majdič, Celje. 411

Zuharica, ki bi imela kuhati za tri osebe in oskrbovali tri svinje, se sprejme. Ponudbe z zahtevno plačo, naj se pošilje na upravnštvo "Slov. Gospodarja" Maribor pod "Kuharica" št. 418.

Močno dekle (kavarice), ki zna dobro molzti in je uporabna za poljedelska dela, se takoj sprejme pri gospoj Emiliči Kattin, Gorica Polkava pri Pragerskem. 367

Solidna protajalka, ki je dobro večra trgovine mešanega blaga, in razume oba deželna jezika, mora tudi v gospodinjstvu pomagati, se sprejme pri g. Karl Siua, Poljčane. 367

Za gospodinjo za malo posestvo v bližini mesta se sprejme starejša gospodična, stare 40 let naprej imajo prednost. Vpraša se: Maribor, Kassergasse 7, I nadstr. pri lastnici hiše. 356

Na prodaj nove zdane eno in dve nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prosti z velikimi in majhnimi stavači proti solnemu obrnjene, se prodajo pod lahkim pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrep v Mariboru, Mezarska strasse št. 69. 454

Posestve v največji bližini mesta, v hiši prostor za stranke (najmenike), mlekarstvo, točilnica česalne, leg sodni zelenjadni vrt, se takoj pred. Naslov pove upravnštvo pod "Studenti pri Mariboru," (nemščina na odgovor.) 27

Predajalo konzumnih roči in karere tvrdke teh nočejo iskat, naj vej naslov pošljejo na lučebno avtor Hugo Pellak, Kralj. Vinograd, Praga, Jungmannova cesta št. 38, telef. pisanje 5496, telefon tovarne 5455. 258

200 K nagrade

onemu, kateri mi označi tatu, ki je v noči od 6. do 7. t. m. v mojem hotelu iz sobe za tajce počratali vrednosti nad K 2000. Označba: Dotični govori nemško v slovensko po mariborskem narečju, je srednje velikosti ter kakih 20 let star. Kot posebno znamenje ima pri ustnicah kakor tudi na čelu že v lasih podeljovano znamenje (vrezek, Narbe) mustče rdečaste in kratko ostrizene. Tozadzne naznanila se prosi poslati Josip Stelzer, hotel v Celju. 452

Automatična mišnica za podgane 6 K 80 v., za miši 4 K 80 v. V eni noči se nalovi po 40

miši. Nobene vreme ne vpliva na same ure, Lovilnica za kinijsko žuželko "Rapid" polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 690. Najboljše učinkujčo lovilec muš "Nova" K 420 komad. Povsod najboljši us

Kupuje
po najvišji ceni vsako množino
kapnin cerkvenih sveč
Milan Hočevar,
Celje, glavni trg.

Rakve za mrljice,

vsake velikosti se dobijo vsak čas gotove pri
Ivanu Podgoršek,
na Bregu pri Ptaju.

199

378

Pohištvo

za spalne in jedilne sobe, knjižnice i. t. d., kuhinjska oprava, posamezne omare, postelje, mize, stole, predalčne omare iz mehkega in trdega lesa, otomani, spalni divani ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohištva po nizkih cenah samo v trgovini

KAREL PREIS,
Stolni trg št. 6., Maribor.

Ceniki zastonj!

Slobodno na ogled!

Razpošiljam na vse strani pohištva.

345

SIJAJNO BODOČNOST

imajo turške srečke in neve srečke avstr. Rdečega kriza vsled njihove vedno zvišajoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene!

Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kرون

Natančno pojasnile z originalnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo št. 15, Ljubljana.

248

272

Smrekovo skorjo,
črščo in kostanjev les kupi vsako množino
Jakob Vrečko,
Maribor, Cvetlična ulica št. 8.

192

192

Specerijska in kolonijalna trgovina
Ivan Ravnikar, Na
debelo! **Celje** drobno!

kupuje po najvišji dnevni ceni
SUHO SADJE ter je za to edini
nakupovalec za okraj Celje.

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj
list v Novem mestu

Dolenjske novice

vsi dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem
Naprej plačana letna naročnina 5 krone.

,Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, izraven gostilne „k Štajersku“ se priporoča za obilen obisk. Odprt cel dan. Vstopina 20 v. etroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, nekajne vseh delov sveta v naravnih velikosti, slikovite in resitne. Za malo denarja in malo ljudi dočas se vidi mnogo zanimivosti delov sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panoramę“, pride nejet, ker se vedno nove predstave.

V Prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj se dobi

po celem svetu znana „Gorenjska kosa“, katera je izdelana iz fine, srebrno-jeklene tvarine. Lahka kot pero, z njo kosi lahko vsaka ženska.

Kdor še ni poskusil te neprekosljive kose, naj si jo naroči takoj, ker se je bati, da bodo poznaje zmanjkala. Za vsako koso se jamči.

Dolgot in cene kos so:

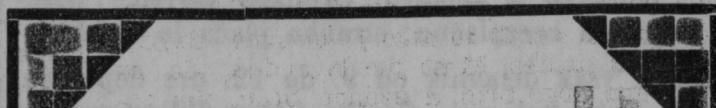
em	50	55	60	65	70	75	80	85	90
pesti	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9
K 8.—	8.20	8.40	8.60	8.90	9.—	9.20	9.40	9.60	

Trgovci pri večjem odjemu dobe popust.

272

Kot začetnik
se toplo priporočam preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za vse v mojo stroko spadajoče delo:

Miloš Hohnjec,
kipar in zlatar v Celju,
Gaberje 18 (pri domobranski voj.)



Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom **„Slovenski Gospodar“** in **„Stražo“**.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

„Straža“

stane za 3 mesce 3 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.



Hranilne vloge

so sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo brez posebnega naročila koncem vsakega leta h kapitalu. Hranilne knjižnice drugih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalačanje po pošti so strankam na razpolago poloznice c. kr. poštné hranilnice št. 93.871. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajajo

so članom in sicer: na vključno proti papirnemu vrednosti po 5 1/2%, na vključno splošno po 5 1/2%, na vključno in poredno po 5 1/2% in na osrednji kredit po 6%. Kdor je izposojen na mestne vrednostne papirje. Deloge pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last. Tozadevni stroški ne presegajo nikdar 7 K. Prošnje za vključbo novih kakor tudi za izbris starih posojil dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsak sredo in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne in vsake sobote od 8. do 12. ure dopoldne izvenčni prazniki. V uradnih urah se sprejema.

Pojasnila se dajajo

so predajo prejemovali delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica izraza tudi na razpolago desete hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo brez posebnega naročila koncem vsakega leta h kapitalu. Hranilne knjižnice drugih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalačanje po pošti so strankam na razpolago poloznice c. kr. poštné hranilnice št. 93.871. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajajo pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vključbo po 5%, na poročilo po 5 1/2%. Izposuje se tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last. Tozadevni stroški ne presegajo nikdar 7 K. Prošnje za vključbo novih kakor tudi za izbris starih posojil dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, se uradi na naslednji dan. Ob uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica izplačuje tudi obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka.

Pojasnila se dajajo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 5. ure pop.

Uradni prostori so v lastni hiši, Gornji gris št. 8.

LJUDSKA HRANIČNICA in POSOJILNICA V CELJU,

reg. zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranične vloge po $3 \frac{3}{4} \%$. Za nalaganje po pošti na razpolago položnice poštne hraničnice št. 92.465.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na poročilo in zastavo. Vknjižbo izvršuje posojilnica brezplačno; stranka plača le koleke.

Uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. Hotel beli volk Graška (Cesar Viljemova) cesta št. 9.

Prodam decimalne tehtnice

v vsaki poljubni nosilnosti. Vage v nosilnosti 150 kil morem dobaviti takoj, vse druge vrste vag pa v najkrajšem času. Uteži so iz kovanega železa in vsaki vagi priloženi. Tozadovna pismena vprašanja izvolite vposlati na upravnštvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru pod tehtnice 416.

Na prodaj je motor s plinovim pogonom 16-20

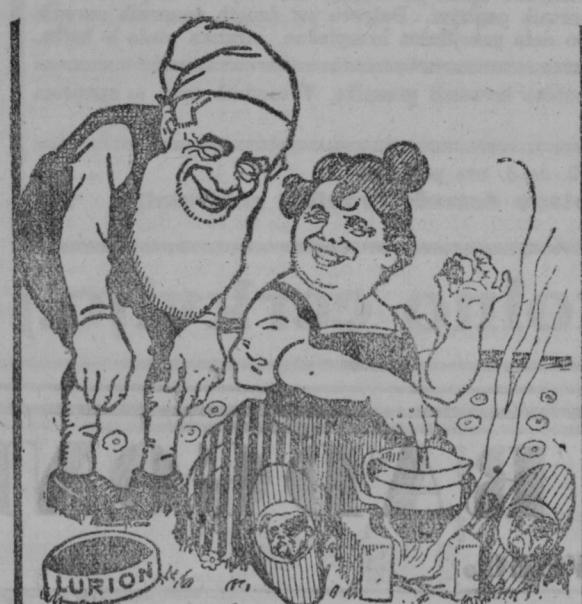
konjskih sil rabljem pa v dobrem stanu kakor tudi žaga 18 (Vollgater). Pojasnila da Ivan Hajny, Maribor ob Dravi, Kokšinekova ulica štev. 32

440

Krapina- toplice lečijo protin reumo (trganje), padavico (Hrvatsko) Pojasnila i prospasti zastonj. (Ischias). Dobra prekrba zagotovljena. (Klenr.)

Senzacionalna novost!

LURION krema-vosek za čevlje.



V 5 minutah

more vsak od 1 komada Lurion krema-voska za čevlje skuhati četr kilograma najboljše kreme za čevlje. Cena 2 K. Dobiva se povsod!

Montanwachs-Werke A.G.
Dunaj, IX. Nussdorferstr. 20.

Izdajatelj in založnik: Katoliške tiskovne društvo.

Najnovejši računar ali računska podlaga, v katerem se nahaja

vse v kupilo in prodajo potrebno že natanko preračunjeno. Izdaja v kronski veljavni. Cena 1.60 K po povzetju. (12 Klenr.)

Tisek in založba Jan Leona star, Celovec.

Vsak si lahko obleko — — in platno barva sam!

„Barva“

za barvanje oblek in platna se dobri v sledečih barvah: črna, modra, rdeča, zelena, siva in rjava v zavitkih po 60 vin. Izvršijo se tudi poštna naročila.

Karl Loibner,
turka pri „Zvoncu“, Celle.

ZAHVALA.

Za obilne dokaze odkritega sočutje po-vodom težke, neradomestljive izgube moje nad vse ljubljene žene

Terezije Korošec roj. Jurkovič

izrekam vsem svojim znancem in prijateljem posebno pa sosedom in sosedam najprisrnejšo zahvalo. Zlasti zahvaljujem vse ki so blago ženo tolažili v dolgi težki bolezni in njim ki so pri pogrebu izkazali moji nepozabni ženi zadnjo čast. Konečno se še posebno iz srca zahvaljujem vsem vlč. gg. duhovnikom za njih trud v bolezni in ob smrti moje žene.

Ptujska gora, dne 20. marca 1918.

Jurij Korošec.

Obvestilo in zahvala.

Potri globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni dober soprog, oče, oziroma brat, stric in svak, gospod

Alojz Arnečič,

vodja p., posestnik, častni občan občine Pameč, ameč i. t. d.

dne 30. marca ob 1 uri ponoči v 62. letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni po večkratu sprejemu sv. zakramentov Bogu vdanu mirno zaspala.

Veže nas dolžnost, da se tem potom javno zahvalimo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom njegove smrti.

Prav posebno se zahvaljujemo velečast. g. dekanu duh svet. i. t. d. Rotnerju iz Skal, ki so vodili pogreb od hiše žalosti, velečast. g. Jurko, pamečkemu in mestnemu župniku za večkratno tolažbo v mučni bolezni, za krasne in ganljive besede, ki so jih govorili ob odprttem grobu, velečast. g. Koslju za asistenco pri pogrebu. Istotako se iskreno zahvaljujemo vsem cenjenim gg. tovarišem, učiteljem za obisk v bolezni in obično udeležbo pri pogrebu, slavnemu občinskemu odboru v Pamečah, vsem znancem in prijateljem, vsej mladini, ki je spremilala blagega rajnega k večnemu počitku.

Pokojnik je bil vzor noža, katerega je moral vsak spoštovati, kdor ga je poznal.

Priporočamo ga v pobožno molitev!

Slavenji gradec, dne 2 marca 1918.

Pavla Arnečič, žalujoča soproga. 433
Lojzka, Pavel, Anica, Marijana, otroci.

Prva slovenska razpošiljalnica
svetovnoznanih srebrnojeklenih

KOS z znamko dvojni orel z mečem,

katere se iz najboljšega najvlačnejšega jekla, lahko, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se toplo priporoča.

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 komadov, se doda en komad zastonj! Kmetovalci, ogibajte se manjvrednega židovskega blaga!

Zahlevajte cenik!

403

Edina zaloge: Ad. Gaissa nasi.

Viktor Pilih, Žalec

v Savinjski dolini.

Zahvala.

Zahvaljujemo se vsem, ki so v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku našo drago ženo ozir. ljubljeno mater

Jožefo Seyfrid,

posestnico na Janževem Vrhu.

Bodi dobit Bog vsem bogat Plačnik Janžev Vrh pri Selinci ob Dravi, dne 5. aprila 1918.

Rodbina Seyfrid.

Obvestilo in zahvala.

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je neizrečno ljubljena soproga, mati in sestra gospa

Cecilija Dijak

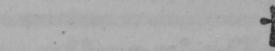
na Veliki četrtek mirno v Gospodu zaspala.

Izrekamo obenem vsem prisrčno zahvalo, osobito vlč. gg. duhovščini, kakor tudi slovenskemu društvu za ginaljivo žalostinko, tudi vsem sorodnikom in znancem ter vsem, ki so spremili preblago nepozabno mater k zadnjemu počitku. Zahvala vsem darovateljem vencev. Priporočamo dušo blage pokojnice v pobožno molitev molitev in blag spomin. Raduj se pri Bogu!

Ljutomer, dne 30. marca 1918.

424

Globoko žalujoči ostali.



Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena svakinja

Marije Veršič,

dne 16. marca 1919. ob 4. popoldne po kratki bolezni, v starosti 76 let, previdea s svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Truplo rajne se je odneslo iz Čagone dne 19. marca 1918 ob 1/2 9. uri k farni cerkvi Sv. Anton v Slov. gor. in potem na pokopališče.

Udeležila se je pogreba mladenička in dekliška Marijina družba in veliko drugih. Lepa zahvala č. g. župniku in g. kaplanu pri Sv. Antonu v Slov. gor. za njih trud.

Spavaj, spavaj sestra dobro in uživaj večni mir.

Čagona, dne 31. marca 1918.

Žalujoči ostali:

Ana Veršič, omož. Šamperl, sestra.

Matija Šamperl, svak.

Konrad, Jakob, Terezija in Marija Šamperl sorodniki